SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINDIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TER S
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2,293

ANY IX NUM..-2.719 — BARCELONA, DISSABTE 17 DE AGOST DE 1912 — UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

LA TAULA DELS REIS DESCORONATS

Era la taula mateixa ont Cándid, l'héroe volterià, doná un diamant de sis mil sequins a cada un dels sis reis qui eren vinguts a passar el carnaval a Veneciá...

Quatre extrangers s'hi trobaven, tot esperant l'hora del sopar. L'un era jove, de cara obscura, l'altre era blanc y encara ádolescent, l'altre era lívid y vell; l'altre era groc y criatura.

De sobte, entrá en la cambra un novell hoste, brunissim, de mitjana edat. Una amplia vestidura moresca, ben blanca, envolcallava la seva figura. — Salutacions cerimonioses entre'ls comensals. Alegría mal disimulada de l'egoisme humá, qui's complau en que'ls mals propis siguin compartits pel prohisme... Entre'l nou vingut y el comensal jove de cara obscura, va creuarse una irónica mirada de crudeltat...

El sopar va servirse. Aviat, la conversa va esser general. Y, com es de raó, el darrer vingut hagué d'explicarse:

—Senyors y companys en majestat: no es el meu poble, qui'm treu del trono. Es la má d'una potencia extrangera, aquella mateixa potencia que un día arrencavá dels tronos els monarques d'Europa per má d'un Emperador eixit del poble. El meu nom es Hafid. La meva rassa es la del Profeta de Déu No'm planyo de res, perqué estava escrit.

Cándid, l'etern Cándid, a un recó de taula, escoltava aquelles raons.

—Germá — digué llavors la majestat citada en primer lloc d'aquesta ressenya — Germá: lo que't passa es una venjansa de Déu. Recordes la manera vil com vares destronarme? Ara es el teu torn, y, pera més deshonra, tot l'imperi nostre cau amb la teva persona. La má d'un general republicá t'expulsa. Peró bé deus fer memoria de que vares esser tu mateix qui implorares l'ajuda francesa contra els teus. Ah, Ferran VII!

Una veueta prima, feble, s'elevá: la del noi de cara groga, ajupit sobre la cadira com un petit budha:

—Curiós, curiós! Vetaquí una República qui ha fet un emperador nou, mentres que jo, l'únic honrat entre vosaltres, vaig proclamar, per ma meva, una república en la meva terra! El meu món es Hoang-Ho, y la meva nissaga es encara més ilustre que la vostra, fills de Mahoma; perqué jo no soc fill de califes de Déu, sinó del Cel, dels deus mateixos, com els grans rius de la meva terra. Peró la meva memoria no será maleída.

Un só de veu innoble, tremolosa, esquerdada, soná. Parlava el vell flácid, de galtes cáigudes y nas llarg, d'ulls endinzats y boirosos:

—Abd-el-Aziz, germá en religió, colega en Emirat dels creients; la teva satisfacció de venjat es casi bé com la meva. Tu veus avui asseures en aqueixa cadira el teu destronador. Jo'n saborejo el pler de pensar que hi veuré aviat, tal volta, el meu germá y successor, qui va aprofitarse de la meva caiguda. Els meus perseguidors són avui perseguits. La meva nació es ara un poble trágic, qui, després de veures arrancar les seves antigues provincies, y dirse independents els seus príncepes tributaris, se troba sota la plaga triple d'una guerra despiatada amb l'extranger, d'una revolució interna ont mitja patria combat amb l'altrá mitja, y d'un terratrémol enrunador de ciutats enteres. Amb tot aixó, les matanses de Adana 'han fet quedar bé'ls meus carnatges d'Armenia y Macedonia. El vensut de Trípoli no tenía d'esser millor que'l vencedor de Grecia...

El comensal qui fins aleshores no havía conversat, mirava als demés amb ulls de turista; la curiositat europea relluía en les seves mirades. Mostrava un desinterés absolut per totes aquelles paraules ont se resumía la sort de les nacions, y qui tenien ecos mal apagats de clams de víctimes.

—Pera mi — s'exclamá — la sort del rei caigut es la millor de totes. Se perdrá, si voleu, en dignitat histórica. Patirá el «gest» del monarca davant aixó que'n diuen, amb énfasi, la posteritat. Peró en canvi hi guanya considerablement la felicitat de la persona; y l'home modern ha de cercar aquest amable escepticisme, qui es el comble de l'elegancia. Jo vaig veure, un día, passar l'historia sobre'l meu cap, com una furia. El pare y el germá gran moriren sota les ires del meu poble. Ara he vist caure miserablement en una aventura estúpida els meus partidaris, allá en les pobres terres de Minho, que afortunadament no reveuré mai més... — Y qué? Prefereixo, com un bon horaciá, els ulls maliciosos de Gaby, el contacte dels seus cabells, la gracia de les seves impureses, el llampegueig déls séus ulls. — Rei destronat: per aixó vaig náixer, y aquesta es la sort ideal de l'home sobre la terra! No soc republicá, peró beneeixo la república qui va desliurarme de les cadenes de rei. No soc republicá; peró avui no sé compendre que hi hagi pobles que no ho siguin...

—A la fí — replicá Hoang Ho, — jo, el més criatura, soc el més savi, el més prudent. Jo no soc un destronat, sinó un fundador, l'únic monarca fundador de repúbliques!

La taula era llarguíssima. S'hi veien, immediates, cadires esperant els destinataris, qui no havien de tardar...

...Y els pobles de la terra, no convidats an el banquet dels reis quan eren reis, anaven conduint novells comensals a les cadires buides...

GABRIEL ALOMAR

DE POLÍTICA

NOTES Y COMENTARIS

Una lleugeresa

«La Veu», que acostuma a veure la palla en l'ull agé y no la viga en el propi, en un solt titulat «Les armonies de l'esquerra», afirma que EL POBLE CATALA va dir que'l diputat per Lleida senyor Moles se'n passava al reformisme. No, senyora «Veu», no. Lo que digueren es que consideravem prematura l'afirmació de «La Tribuna», que es la que ho afirmava, creient nosaltres que'l senyor Moles, com ho ha ratificat en la seva carta, no donaría semblant pas, per la coerencia y disciplina que té l'U. F. N. R. a Lleida, virtuts que tantes vegades l'han feta triomfar. Y prova que es veritat lo que diem es que'l mateix senyor Moles deia en la seva carta que rectificavem lo dit per «La Tribuna», encara que ell creia que ho feiem aparentment, adverbi que tant sols podía inspirar una suspicacia que a hores d'ara ja no tindrá el senyor Moles.

Moderi «La Veu» aqueixa manía seva d'actuar de municipal político, que dona part de les baralles de veinat y renyines familiars. Nosaltres podriem tornar a parlar, per exemple, del dégust fondo que existeix a la Lliga contra'l senyor Milá y Camps a consequiencia de les seves campanyes sobre la qüestió de les aigues, y no ho fem, perqué escrivint sistemáticament d'aquestes coses, se converteix un diari en una porteria xafardera.

Quan fou mort...

El president de l'Audiencia y el governador s'han entrevistat pera veure la manera de posar mida a les proses virulentes d'alguns diaris — el radical y el carlí — les quals, encenent les sangs dels exaltats, són próleg fatal de trágiques escenes.

Es de plányer que a Catalunya tinguin les autoritats centralistes d'imposar un camí de moral y de decoro an alguns periódics. Bé es veritat, que pera orgull de la premsa catalana, un dels diaris de les barbres escriptures, es el representant y el défensor de la cultura castellana.

Una serenitat periodística pot contribuir a que'l drama comensat a Sant Feliu no tingui un tercer acte més dolorós que'ls altres, peró certes calificacions d'un article no fan tant mal com unes altres, que, o molt ens enganyem, a estan destinades a esser apassionadament discutides en la prempsa y fora de la prempsa.

Peró procurant que'ls esbojarrats de la germandat cristiana y de la fraternitat democrática no donguin a la mort més carn de la que ella per sí sola se'n pren, s'evitaran calificacions que malmenen el periodisme y l'equitat.

Don Jaume per la violencia

Ampliant lo que ja dejem en una nota ahir, don Jaume de Borbón, que dies enrera encarregá al senyor Salellas, únic vocal de la Junta provincial tradicionalista que no votá la descalificació de l'Ateneu Tradicionalista (o com si diguessim que no desaprová les violencies del Requeté), que visités als tradicionalistes presos pels successos de Granollers y els entregués en son nom 200 pessoles, ara ha enviat una carta a la viuda den Josep M.ª Vila, mort a la porta del local del miting, en qual carta, després de donarli el pésam, li diu:

«Los apasionamientos e intolerancias de unos cuantos fanatizados, dan lugar a que la gente honrada no pueda soportar insultos e injusticias contra toda ley y derecho, que desgraciadamente siempre terminan con efusión de sangre, y lo que es más de lamentar de sangre de los atropellados.»

Vol dir aixó que don Jaume aprova les intolerables agressions dels requetés y desautorisa el procedir del duc de Solferino, qui, oint el clamoreig que produí la selvatjada de Granollers, llensá sobre'ls correligionaris incivils una minsa excomunió. Vol dir que'ls procediments de violencia sistemática són aprovats pel pretendent y desoides les veus que recomanen la pau y la normalitat.

Prenemne nota els lliberals y els anticarlins. Y que'n prenguin nota les persones cultes, respectuoses y educades pera viure la vida moderna de tolerancia que hi puguin haver encara dins el carlisme.

Les malifetes del caciquisme

Pera extingir una condemna de vint mesos, ha ingressat a la presó de Tortosa en Ramon Franquet.

L'empresonament d'aquest ciutadá se deu a haver pronunciat paraules de justa indignació en una sessió de l'Ajuntament d'aquella ciutat en que l'arcalde atropellava en el seu dret al regidor republicá y distingit escriptor Marcelí Domingo.

Aquest regidor interpelava a l'arcalde sobre diverses qüestions, una de les quals era la sospensió d'un enterro civil, mentres anava per la població una professó católica, entre'ls assistents a la qual s'hi comptava l'arcalde, qui portava un penó. La primera autoritat civil, a l'arribar an áquest punt, tallá la paraula al digne conseller republicá y li impedí seguir la seva interpelació, trepitjant els drets de nostre amic.

El públic protestá amb indignació, y un regidor, satélit del caciquisme, ordená la detenció del senyor Franquet. Després vingué el procés, la sentencia, una apelació al Suprem, la confirmació del fallo y la presó pera un home honrat.

La protesta més enérgica ha de sorgir de totes les conciencies honrades davant d'aquesta nova infamia del caciquisme, aliat a Tortosa, amb els assassins del «requeté».

Els temps del domini absolut exercit pels senyors feudals damunt les vides, homes y hisendes dels ciutadans han passat sortosament, y en el sigle XX s'estima en lo que val la llibertat humana, y aixi com aixi, el caciquisme no té dret a empresonar a un ciutadá que no cometé altre delicte que'l d'aixecar la seva veu noble y honrada contra una injusticia.

«El Gall»

Per haver estat el dijous día festiu, ahir divendres se posá a la venda a Barcelona aquest simpátic setmanari, tot ell fe y entusiasme pels ideals nacionalistes que defensa.

Aquest número — el número 7 — no solament no desmereix dels anteriors, sinó que damunt d'ells hi marca un progrés, una millora. Els nostres amics d'«El Gall», callant, callant, sense anunciarse les propies virtuts, han anat millorant de tal manera el periódic, que avui pot considerarse com el primer en el seu genre dels qué's publiquen a Barcelona.

Unes hermoses caricatures de l'Apa, en Bon, en Roqueta, l'Snob, en Remigius y altres, donen an el popular setmanari tot el carácter d'obra artística, y uns interessants y vibrants articles de distingits escriptors que amaguen els seus noms dessota el seudónim, fan que «El Gall» pugui esser llegit amb delectació per tots els aimants de les nostres coses.

«Bn merescut té'l simpátic setmanari el favor que, cada día més creixent, li dispensa el nostre públic. Els catalanistes ja tenen son periódic, perqué de segur no n'hi ha ni un que deixi de comprarlo.

El districte de Mataró

Reproduim d'«El País», de Madrid:

«Es objeto en Barcelona de sabrosos comentarios la orfandad de representación parlamentaria en que se encuentra el distrito de Mataró por las renuncias que ha hecho del acta el conde de Lavern.

Cuando el Gobierno se decida a convovocar elecciones parciales por aquel distrito, dícese presentarán su candidatura el radical disidente, concejal barcelonés, señor Figueras, y el regionalista señor Cabié, que aun cuando sea cambonista a machá martillo, quiere tener a veces un matiz rabiosamente liberal.»

Varies

Demá diumenge s'efectuaran a Tortellá els actes acostumats commemoratius de l'aniversari de l'assalt y saqueig d'aquella població pels carlins, durant la guerra civil, y que consistirá en una manifestació cívica pera anar al cementiri a colocar una corona en la tomba dels carrabiners fusellats.

—En Lerroux ha declarat disolta la Junta Municipal del seu partit, sustituintla per una federació de totes les societats lerrouxistes.

—Ha marxat a Madrid en Lerroux.

—Avui se celebrará a Mataró un miting de protesta contra la selvatjada de Granollers, en el qual hi pendran part diversos oradors lerrouxistes.

Assamblea Municipal de l'U. F. N. R.

Demà, a les dèu del matí, se reunirà en el Centre Català Republicà Federalista l'Assamblea municipal de la U. F. N. R. pera tractar dels següents extrems:

Primer. Ratificació dels acords presos per la Junta municipal pera judicar la conducta d'alguns regidors en la qüestió de la reversió dels tramvies de Barcelona.

Según. Situació de la Junta municipal de l'U. F. N. R. de Barcelona.

Tercer. Forma de substituir en baixes de l'Assamblea municipal per defunció (2), per ausencia (2) y per haver deixat de formar part del cens del parti (14).

L'UNIÓ FEDERAL NACIONALISTA REPUBLICANA

L'ASSAMBLEA DE DEMÁ

Demá al matí, se reunirá en el «Centre Catalá Republicá Federalista», l'Assamblea municipal del nostre partit. Inútil es encarir la seva importancia. S'hi han de debatre questions trascendentals, que afecten a l'entranya viva de la nostra comunió política, que poden decidir potser la seva orientació futura.

L'U. F. N. R., fent honor als principis democrátics que informen el seu credo político, democráticament procedeix a la solució dels problemes que en el seu sí's plantegén, y son els ciutadans, y no'l quefe autoritari y despótic, els que la decideixen.

Es, per aixó, necessari que'ls assambleistes no deixin de concórrer á la reunió de demá.

Pera'ls inscrits al cens del partit que vulguin presenciar les discussions y deliberacions, hi haurá un lloc destinat.

L'interés de l'orde del dia, que en altre lloc consta, exigeix que l'acte de demá sigui una manifestació de forsa y de disciplina del nostre partit.

S'hi tractarán qüestions personals y apassionants, actituts que tot Barcelona ha comentat. Cal que hi siguin tots els qui ostenten la representació del nostre poble y que tots judiquin, després de la deliberació tan ampla com calgui.

MONUMENT A MILÁ Y FONTANALS

En una reunió que ahir mitgdía se celebrá a les Cases Consistorials de Vilafranca, baix la presidencia d'aquell arcalde y amb assistencia de l'individu de la Comissió del monument senyor Roig y Roqué, s'acordá que l'acte inaugural del mateix tingui lloc el 30 del corrent, a dos quarts de quatre de la tarde, y que l'acte académic que en honor a la memoria de l'eximi escriptor deu celebrarse baix la presidencia del doctor Torres y Bages, bisbe de Vic, y el docte catedrátic de Literatura doctor Rubió y Lluch, se celebri al Saló d'actes de les Cases Consistorials, immediatament després d'acabada l'inauguració del monument.

Ambdós actes prometen revestir excepcional importancia, y dels preparatius dels mateixos oportunament procurarem enterar als nostres lectors.

Dr. Serrallach *Vies urinaries*
12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 9
Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 4

Del Govern civil

La cultura barcelonina

A pesar del molt moviment de barcelonins, amb motiu de les festes veines y de la gatzara y gresques que aquestes ocasionaren, manifesta a darrera hora el senyor Portela, que no tenía noticia de cap incident desagradable.

Donatiu

El senyor Portela ha rebut 10 pessetes de la casa Goumont, que li foren entregades per l'Iris Parc pera'ls damnificats en la catástrofe de Villarreal.

Noves societats

En el Govern civil s'ha posat la nota de presentació als estatuts de les següents societats: la Lliga Subalterna y la Germandat de Sant Isidre.

De Sanitat

S'ha imposat una multa de 500 pessetes a Salvador Bernils, de Granollers, per resultar comprovat l'empleu de sacarina en la fabricació de begudes gaseoses.

S'ha ordenat a diferents inspectors municipals la comprovació de denuncies sanitaries.

S'han comunicat al governador els dictamens de visites d'inspecció, ordenades per dita autoritat pera autorisar espectacles públics.

S'ha trasllladat a l'arcalde de Pinedá unà queixa produida per no tenir aquell Ajuntament farmacéutic titular.

S'ha previngut a don Ramon Matas, de Martorell, que en lo successiu s'abstingui de posar á la venda vi impropi pera'l consum.

S'han imposat a don Carles Bru, Josep Campas y senyors Peix germans, multes de 100 pessetes, y a don Francisco Viñeta una de 150 per vendre vi amb aigua els primers y l'últim per vendre vi adulterat. Tots ells són de Sant Pere de Torelló.

S'ha imposat a donya Josepa Emos, de Vilada, una multa de 150 pessetes per vendre vins falsificats.

Per igual motiu s'ha imposat multes de igual quantitat a don Celedoni Claramunt y don Josep Saldá, de Carme, altra de 100 pessetes a don Francisco Valls, de Perafita; altra de 150 a don Josep Senatosa, de Sant Hipólit de Voltregá; altra a don Josep Casellas, de 100 pessetes, de Manlleu; altra a la senyora viuda de Josep Pasques, de Sant Quirse de Besora, per igual motiu.

S'ha apercebit a la senyora viuda de Viñeta, de Sant Feliu de Torelló, y a don Joan Prat, de Sant Hipólit de Voltregá, que s'abstinguin en lo successiu de vendre vins impropis pera'l consum.

Visites

Ahir varen visitar al senyor Portela els diputats provincials senyors don Antoni Sansalvador y don Francisco Puigpiqué, el secretari de l'Ajuntament de Bagá, don Ramon Monegal y els senyors Sitjes y Pon,

Informació del'extranger

A L'ALEMANYA

El Congrés católic

Divisions y baralles entre'ls católics alemanys. — La qüestió dels sindicats cristians mixtes.

El partit católic alemany celebra aquests dies a Aquisgran el seu Congrés. Es curiosa la barreja de propaganda religiosa y política que's fá cada any en els Congressos católics alemanys, els quals, en realitat, no són tals Congressos, sinó més aviat grans revistes teatrals y ostentoses, ja que no s'hi permet la controversia y la crítica. Segons diu un periodista católic alemany, les assamblees del seu partit no han de servir pera passar bogada davant del públic. Y, aixó no obstant, enguany será molt difícil evitar que la bogada's passi públicament.

Un gros conflicte, en efecte, pertorba d'un quant temps ensá an aquell potent partit. No fá encara algunes setmanes que'ls dos bándols en que s'han dividit els católics alemanys, s'injuriaven asprement, furiosament. La causa de la discordia está en la qüestió dels sindicats obrers cristians. En molts d'aquets són admesos els obrers protestants, devenint aixi mixtes de protestants y católics. Una gran part del partit católic aprova y defensa aixó; una altra bona part ho troba absolutament intolerable y ho combat amb energia. Els católics de Breslau y de Berlín son els principals enemics dels sindicats mixtes. En canvi, a Colonia tenen el seu Centre els partidaris dels mateixos.

Setmanes enrera, el papa llensá una mena de censura contra'ls sindicats obrers cristians que admeten obrers protestants en les seves fileres. Per un moment, se créguè qué triomfava la tendencia fanática de Berlín y de Breslau. Però aixó perjudicava greument l'organització del partit católic, y els homes més inteligents d'aquest s'adonaren que un sindicalisme obrer purament católic no es possible a l'Imperi germánic. Ja en els darreres eleccions del Reichstag se démostrá que'l «Zentrum» católic comensa a perdre terreny davant l'assalt impetuós del socialisme, el qual hi arrebassá diversos llocs que tenía per inexpugnables. Un veto definitiu per part del papa contra'ls sindicats cristians mixtes haurla estat un dany immens pera'l partit católic, sobre tot desde'l punt de vista electoral.

Però heusaquí que, posteriorment, Pius X ha reculat. No fá gaire que ha donat orde als católics germánics de que acabessin les seves sorolloses discusions. L'orde ha estat obeida. La qüestió, emperò, segueix en péu. Y si bé no's permet parlarne en les sessions plenaries y públiques del Congrés, s'en parla preferentment y apassionadament en les sésions secretes de les comissions. El problema es vital pera'l catolicisme alemany.

La designació de la mesa del Congrés sembla indicar que la tendencia de Colonia, o sigui la tranzigent, s'imposará. Tots els individus elegits pertanyen an aquesta tendencia, remarcablement Herr Sphan, vispresident del Reichstag, elegit pera la presidéncia del Congrés d'Aquisgrán.

La marina colonial británica

Se creu a l'Anglaterra que la conferencia marítima anglo-canadenca que ha de tenir lloc a Ottawa, pera organitzar definitivament la marina de guerra del «Dominion», anirá seguida de conferencies semblants en cada una de les altres colonies britániques autónomes y finalment d'una gran conferencia imperial que será celebrada a Londres y a la qual hi pendran part el quefe del Govern, el «leader» de l'oposició y el ministre de la defensa nacional de cada una de les colonies següents: Confederació australiana, «Dominion» del Canadá, Nova Zelanda, Federació sud-africana, Terra Nova, Jamaica y Ceilan.

Cada un d'aquests Estats autonómics rivalitza amb els altres y una febra de patriotisme s'emporta cada una de les unitats de l'extens Imperi británic.

Sobre'ls terrenys del Strand, que'l gabinet laborista de Melbourne acaba d'adquirir a un preu fabulós pera bastirhi el palau australiá de Londres, s'hi pot llegir, en lletres enormes, aquestes altives paraules:

«Missatge diari de l'Australia a la mare pátria: els gastos de l'Australia pera contribuir a la defensa de l'Imperi, importen pera l'exercici de 1912-1913, cinc milions y mitg de lliures esterlines, lo que fa pujar a tretze milions de lliures (325 de francs) la suma esmersada en tres anys pera la defensa de l'Imperi pels quatre milions y mitg de ciutadans de l'Australia.»

La major part d'aquesta suma ha estát destinada a la marina de guerra y además el Govern de Melbourne, d'acord amb l'almiralat de Londres, ha adoptat un projecte en virtut del qual 23 milions de lliures seran consagrats exclusivament a la creació de la futura marina de guerra de l'Australia.

(PER TELEGRAF)

Fransa al Marroc

La proclamació de Muley Iussef

Casablanca, 15.—El xerif M'Rani ha llegit aquest matí, a les vuit, a la mesquida, una carta anunciant l'abdicació den Muley Hafid y la proclamació den Muley Iussef.

Els indígenes han acullit el canvi de Soldá amb indiferencia. Troben que's canvia massa sovint de sobirá, però no tracten d'inquirir la causa d'aquests canvis.

En la carta llegida a la mesquida's diu que en Muley Hafid estava molt cansat y delicat de salud.

El kaid que ha portat aquesta carta desde Rabat ha marxat tot seguit cap a Marrakesc portant una missiva igual.

Tánger, 15.—A les dues de la tarde s'han tirat 101 canonades, saludant la proclamació del nou Soldá Muley Iussef.

La carta xerifiana donant compte de la proclamació encara no ha arribat.

París, 16.—«Le Journal», en un despaig de Tánger, diu que l'acte de proclamació del nou Soldá s'ha celebrat a Alcázar, Arcila y Larache, sense novetat.

«Le Matin» diu que la proclamació s'ha verificat també a Mazagán, Safi y Mogador, amb tranquilitat completa.

París, 16.—En Muley Hafid ha declarat al corresponsal de «Le Matin» a Marsella, que no ha tingut cap intervenció en la designació den Muley Iussef. L'elecció d'aquest ha sigut cosa del general Lyautey.

A l'indicar en Muley Hafid el seu propósit de venir a Fransa, el general Lyautey li va manifestar que faría millor establint la seva residencia al Marroc, aont Fransa'l necessita.

Propósits de l'Hafid

Marsella.—En Muley Hafid, al ferli saber aquí oficialment que havía sigut proclamat Soldá del Marroc en Muley Iussef, ha manifestat que estava al corrent de tot, perque abans de sortir de Rabat ho va deixar tot arranjat, de perfecte acord amb el general Lyautey.

També ha dit que, després de passar alguns dies a Fransa se dirigirá a Tánger, aont fixará la seva residencia definitiva.

Més endevant se proposa fer un altre viatge a Fransa, pera visitar París.

Marxará probablement el dissabte cap a Vichy.

El viatge del «Jules Ferri»

París, 16.—Un despaig de Tolón diu que'l «Jules Ferry» marxa al Marroc pera recullir al general Lyautey, que vindrá a París a donar compte de la seva gestió fons al moment actual.

«Le Matin» diu que'l «Jules Ferry» va al Marroc per la senzilla raó de que no hi havia actualment cap vaixell de guerra a disposició del Resident general.

Oficialment se desmenteix que s'hagi tractat del viatge del general Lyautey a Fransa.

Un combat

París, 16.—Els diaris publiquen un telegrama de Rabat dient que una columna que practicava un regoneixement ha sigut atacada pels zaers, tenint un mort y cinc ferits.

Els agressors han sigut rebutjats y perseguits durant cinc hores.

De Marrakesch

Tánger, 16.—Comuniquen de Marrakesc que les colonies extrangeres se préparén pera abandonar la població.

La qüestió albanesa

Salónica, 15.—En vista de que la situació d'Albania ha millorat molt, s'enraona ja de retirar una part de les tropes que an aquella regió foren enviades desde Constantinopla, Salónica y altres punts de l'imperi. El propi Ibrahim bajá entent que no ha de trobar ja serioses dificultats en el desempeny dó sa missió pacificadora. Quinze queles de la rebelió de l'Albania meridional se troben ja en El-Basau amb el propósit de posarse en comunicació amb Hasan-bajá y obtenir aixi informes exactes respecte dels acords adoptats a Prichtina.

En sa marxa cap a Mitrovitza ha sigut mort d'un tret el capitá d'artilleria Zia-Efendi; l'agressor es un desconegut que fugi y no pogué esser agafat.

Abans de passar un dels trens per l'estació d'Amatovo, fou trobada a la via una bomba explossiva, salvant aixi al tren d'una veritable catástrofe.

Se diu que han arribat a Uskub uns 3.00 albanesos en rebelió, comanats per Ferisovitch; su actitut es tranquila y s'ha format en la ciutat una comissió pera que no'ls hi manqui elements de subsistencia.

El conflicte turc-montenegri

Constantinopla, 15.—El representant de Montenegre ha fet entrega a la Sublim Porta d'una nota en que li demana la ratificació del protocol de rectificació de fronteres, establert en 1908. En dit protocol se regoneix a Montenegro la regió d'Eresnitza, de la qual s'enraona en la circular dirigida a les potencies, circular en la qual se diu que si Europa no intervé en favor de dita ratificació, se veurá obligat el regne de Montenégro a obrar per sí mateix. S'afirma que en la nota dirigida a la Sublim Porta s'empleen termes idéntics.

Se diu que en una entrevista que ha celebrat amb el representant montenegrí, ha dit el ministre de Negocis Extrangers de Turquía, que'l moment actual no era molt favorable pera la ratificació que's demana, puig la cessió d'una part del territori a un país extranger podría provocar l'aixecament de sos habitants.

El ministre d'Obres públiques ha sigut nomenat ministre de l'Interior, y s'afegeix que passará a ocupar la cartera vagant en el Consell d'Estat.

La cr s turca

Per orde del ministre de la Guerra, el general governador de Salónica ha enviat 200 homes a Serres pera que ocupin les oficines de Correus y s'apoderin de la correspondencia del comité d'«Unió y Progrés», per sospitarse que treballa aquest contra'l govern.

El periódic que es tingut per orgue de la Lliga Militar, publica avui un article violentíssim contra'l bélic llenguatge que venen usant els nacionalistes búlgars; diu que si Bulgaria intenta un atac contra Turquía desapareixerán en l'acte les diferencies políticques que divideixen al país otomá, y l'exército búlgar se trobará davant altre exército unit y fort, y disposat a lluitar amb quelcom més que sombres.

Amb referencia a noticies de Salónica's nega que hagin sorgit serioses dissentiments entre'ls principals queles albanesos, afegintse que si'ls joves turcs tracten de crear una agitació contra'l govern será aixó la ruina completa de son partit.

Dir un despaig de Salónica que en els voltants d'El-Hafa uns tres mil homes han atacat a un destacament turc, sent rebutjats amb grans pérdues. Les tropes otomanes han tingut sis morts y quatre ferits greus.

Els católics alemanys

Aix-La-Chapelle.—Ha quedat clós el Congrés Católic alemany, després d'un discurs del president, exortant als católics a mantenir la seva unió, a fi d'assegurar a la Religió

Básculas-Caixes Pibernat pera Cabals Avinyó, 8-10

Católica la situació que li pertoca, y demanant la derogació de la llei contra'ls jesuïtes.

Els Bancs Xilens

Santiago de Xile.—Durant el primer semestre d'enguany els sis Bancs nacionals, amb un capital efectiu de 77 milions de piastres, han realitzat 7 milions de beneficis líquids.

Els dos Bancs de les colonies, amb un capital de 40 milions, han realitzat beneficis líquids per valor de dos milions y mitg.

L'eterna qüestió balkánica

Viena, 15.—«El News Viener Tagoblatt» escriu que corre'l rumor, en els círcols ben informats, de que'l comte de Berchtold té l'intenció de pendre l'iniciativa d'un canvi d'impressions entre les potencies, que tindria per objecte animar a la Sublim Porta a perseverar en les vies de descentralització én que ha entrat y de guanyar pera sa política actual a tots els pobles balkánics, quals interessos puguin igualment esser així resguardats, de la millor manera possible, com vol el govern otomá.

La «New Freie Presse» y el «News Tagéblatt» aprecien molt favorablement l'iniciativa de Berchtold, que segons diuen demostra que'ls esforsos d'Austria-Hongria tendeixen constantment a mantenir en els Balkans la tranquilitat y el «statu quo.»

La «New Freie Presse» considera com un fet important que aquesta iniciativa s'hagi manifestat immediatament després de les conferencies de M. Poincaré amb els polítics russos a San Petersburg.

«Això demostra, diu, que aquestes conferencies no han tingut per objecte crear una nova situació internacional.»

La «New Freie Presse» diu que en l'iniciativa de Berchtold se tracta, per una part, d'animar a la Sublim Porta en sos esforsos a favor dels nacionalistes de l'imperi otomá, y per altra part influir sobre'ls pobles balkánics pera aclarir sos recíprocs punts de vista, a fi d'evitar que en la realització de sos desiderats respectius se creïn mutuament obstácles y fer possible a la Porta una política basada sobre la situació efectiva de l'imperi turc desde'l punt de vista etnográfic.

El pas del canal de Panamá

Washington, 16.—La conferencia celebrada per les dues Cambres, referent a la lléi sobre'l Canal de Panamá, ha tingut un éxit felís, arribantse a un acord. La cláusula posada pel Senat, tendint a exceptuar de dreits els correus americans, ha estat anulada; sols subsisteix pera'ls vaixells americans que fan el servei coster.

Per altra part la diferencia existent entre els vaixells pertanyents a les companyies carrilaires y els que pertanyan a les de navigació, ha estat clarament establert en el sentit inspirat pel Senat. L'esmena senatorial impedint fer us del Canal als vaixells propietat dels trusts, ha estat també adoptada.

La reversió dels tramvies

Hem d'insistir jorn per jorn en aquest assumpte d'interés primordial pera la nostra ciutat. El nostre silenci equivaldria a l'aprovació d'aquesta enormitat y nosaltres pel contrari, hem d'escampar als quatre vents aquest crim de lesa ciutat.

No'ns fá parlar ara un esperit d'indignació contra regidors que dientse del nostre partit, van claudicar en mitg de la batalla, calent en defensa dels interesos particulars, en contra de l'interés general de la ciutat. Es aquesta darrera qui parla per mediació nostra; qui ensenya la cruent ferida que se li ha inferit; que clama fortament en contra d'aquells que dientse fills seus, que devént esser administradors dels seus capdals han contribuit a la seva ruina.

Qué dirán els nostres fills, els nostres successors, els economistes futurs dels Ajuntaments a venir quan vegin que l'Ajuntament de Barcelona de 1912, va posar en mans d'una empresa'l pervindre de la nostra ciutat, y això res més que per un plas de 60 anys?

Seria vergonyós que això succeís y ho seria més encara si no's pogués fer remarcar que aquest acord fou prés en contra de l'opinió de tota la ciutat.

Prescindim de qui ho hagi fet. Posém tots els regidors que ho han votat a un mateix nivell y dintre la nostra conciencia donemloshi'l calificatiu merescut. Però no deixém l'objectiu principal de la qüestió y empreném una ferma campanya en contra del acord, aixecant fortament l'esperit popular pera que cada ciutadá sigui un cor y una conciencia ont hi visqui l'odi contra'ls malversadors de l'Ajuntament.

A cada cantonada hi hem de posar un cartell amb els noms de tots els regidors tramviaris y dessota una paraula forta que expressi clarament qui són y el concepte que ens mereixen. Però darrera d'això aixequém l'opinió de Barcelona, parlém al poble desde els Centres, Ateneus, Corporacions, desde'l carrer si es necessari, però no defallim en la nostra empresa noble y generosa envers la nostra ciutat volguda, que ha d'esser el nostre primer amor després de la nostra casa.

Jo faig una crida desde aquestes planes. Juntemnos tots quants ens sentim ferits pel dany de Barcelona. Tots plegats, sense distinció de partits empendrém una creuada violenta fins obtenir que no sigui un fet aquest acord y que com els de les nigües y els de la cals, guix y ciment, caiguin per no trobar apoi ni en el poble ni en els poders superiors.

Jo no dupto que'l fi desitjat s'obtindrá.

Per la meva part, espero que demá en l'Assamblea que ha de celebrar l'U. F. N. R. s'aprovará una proposició demanant que de una manera enérgica y decissiva, emplei tota la seva influencia com a partit y la dels seus homes que ocupen cárrecs públics en la forma y actuació que d'aquests cárrecs se desprengui, pera que no s'arribi a la vergonya de l'aprovació definitiva de l'acord d'aplassament de la reversió.

No dupto que molts companys secundarán aquesta proposició y que l'U. F. N. R. será una gran forsa que podrá oposarse en contra de l'ambició de les empreses tramviaries.

Y allavors veurém si podém donar el curs degut an els rius d'or perdut per la ciutat pera que tornin altra vegada a aumentar el seu tresor qu'es el de tots els barcelonins. Y el servei que li haurém fet será gran y la nostra obra modesta mereixerá les lloances que han d'esser la nostra paga...

Nosaltres no'n volém d'altra...I no som tramviaris...

RAFEL GISPERT

Teatres y Concerts

BENEFICI

Próximament tindrá lloc en l'Ateneu Obrer del Districte IIs, (abans Teatre Olimpo), el benefici de la gentil actriu Carme Buxadós, representantse la famosa obra «Magda», posada amb tota propietat y prenenthi part en el desempenyo valiosos elements de l'Agrupació Intima, baix l'experta direcció den Ricard Palmerola.

LLIBRES

"ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA„ per Manuel de Montoliu, amb un próleg de M. S. Oliver.

Sainte-Beuve expressava una volta la recansa que li feia pensar que hi havia hagut un temps en que'l llegidor d'un llibre, encara que fós també un autor o del mateix ofici de les lletres, no acompanyava la lectura de gaires raonaments ni divagacions. L'home dels «Nouveaux lundis» trobava atormentat el tenir que llegir amb la cura del qui fá canvi entre espines, fixantse a cada pas en si l'autor resta fidel a la seva natura, a la seva rassa, a les lleis del bon gust. Y plora l'epicurreisme que es mort pera'ls crítics. Taine amb la seva rigidesa de sistema havía imposat als crítics la norma férria dels métodes positivistes, métodes que no podíen defugir amb la mateixa facilitat que els vells sistemes dogmátics de l'Harpe havíen sigut abandonats. La crítica deveníà científica, y amb aquest títol fixava les seves fórmules d'análisi la malograda inteligencia d'Hennequin, que fá més de vint anys empeltava l'obra de la crítica tainiana la branca nova de la teoría dels valors en Estética. Això suposa un pas considerable en l'evolució de la Crítica. De l'explicació dels fets literaris s'avensava cap a la llur valoració. Ja no n'hi havía prou amb cercar les causes que expliquen l'aparició d'una obra d'art isolada com la pintura del Greco o la d'una escola nascuda d'una nova concepció estética com la poesía romántica produidora de una llei general del gust com la música de Bach y Beethoven. Havía que arribar més enllá, havía de fixarse'l lloc de l'obra y de l'autor en l'escala general dels valors estétics. La definició que abans era una descripció de l'obra, devenía un judici, encara que en l'estética moderna a Alemanya s'hagi establert per algú una enginyosa distinció entre la satisfacció estética o «sentiment de representació» y l'estimació o valoració estética o «sentiment de judici.» Així donc, en darrer terme queda sempre davant de tot intent de crítica la qüestió prévia de si cal explicar o cal judicar, o bé si les dúes coses han d'unirse en una mateixa consideració de l'obra artística o literaria. Obrim un llibre de poesíes, el «Regrets» den Joachim du Bellay o les «Seqüencies» del nostre Maragall, ens abandonarém a la delicia del llegir sense recordarnos de que l'uu havía estat el company de Rousard y de que escrigué son recull a Roma lo qual ens explicará l'esperit de melanconía, la plasticitat y la serena conecció que s'hi troben? Veurém en l'altre un poeta arribat a la seva maduresa, dient a les portes de la Mort el seu «Cant Espiritual», o solament descriurém una per una les composicions que s'hi contenen, esmentantne la mateixa y el tema? O bé explicarém una cosa per l'altre y les lligarém segons una llei de compliment rigurós o hi descobrirém relacions que defugen tota mena de llei inflexible y tancada?

* *

Vetaquí com la lectura del llibre d'un crític dels «Estudis de Literatura Catalana» den Manuel de Montoliu, ens ha dut a la presencia d'idees disperses sobre el canvi sofert pel concepte de la crítica, desde que s'inicià y comensá a arrelarse en ella l'idea del valor. Aquesta idea normativa no ha acabat encara a extendre tota lá sevá forsá perqué s'en desprén la necessitat de comparar una obra amb una altre, y aquestá es l'aresta de la crítica que sempre fereix; tant si's fa a la manera oberta d'un «Clarín» com si's té escut de la ciencia d'un Benedetto Croce, d'una serenitat Rierática com els relleus Fombals de l'art egipci.

En Montoliu, comensa per dir al llegidor que no prengui el seu llibre com l'obra d'un crític; que més aviat s'hi cerqui la veu d'un solitari y l'obra d'un gran amor a la literatura catalana. Aquesta modestia de l'autor fa més amable el seu llibre, y el plegarlo sobre la taula fa que'ns sembli més sincer a cada moment del seu judici. Perqué comensá per no pendre aquella actitut espiritual del qui va a judicar; perqué oblida tot fáre de dogmatisme en nom d'una escola y en representació de les propies idees y perqué obrí els llibres que se li oferien amb l'ánima oberta a totes les simpatíes que naixen entre les págines y els ulls que les llegeixen, quan l'ombra de cap prejudici fa tèrbola la lectura. Aquesta posició intelectual que en Montoliu sapigué adoptar quan havía d'emetre en una forma o altre la seva visió artística de cada obra y la seva opinió sobre cada home de lletres, lliurava el seu judici de fa febuga cárrega de totes aquelles idees y regles limitades a que volíen molts reduir la crítica y sotmetre an ella, com a un motllo, les obres literaries. Així la seva manera de judicar ha estat en relació amb l'obra regida, y la seva posició intelectual no ha estat la mateixa davant el parnásisme den Geroni Zanné que de l'aspre naturalisme de la Víctor Catalá. Lluny de perdre amb això el relleu de les seves idees, de la séva personalitat, en Montoliu ha trobat sempre'l moment d'emétreles a propósit de cada un dels llibres y dels autors de que parla. Així, si fixarse en la tasca poética den Costa y Llobera, veu en els poetes mallorquins una corrent atenuadora de la violencia del gest de la musa catalana:

«La Musa mallorquina ha fet sonar l'armonía frigia, dolsa y sensual, en el festí de la nostra Renaixensa poética, ont vibrava solament l'austera armonía dórica». Vetaquí com amb poques paraules se pot expressar un fet literari de trascendencia enorme pera la nostra literatura. Però aquesta observació no es feta més que pera justificar l'exposició que fa de les dúes corrents contraries en el nostre moviment poétic; el dels que creuen que la poesía es pura inspiració rebutjant els motllos, els preceptes, les fórmules; com si la paraula poética sorgis en els moments de plenitut espiritual; y la d'aquells que veuen en la poesía una «revelació expressiva de l'ánima,» y, per lo mateix, que és expressió, ha de tenir la forma més perfecta possible, y fan entrar a la poesía en l'esfera de les arts. En Montoliu fixa les característiques de cadascuna d'aquestes dúes corrents d'una manera concreta, justa, palpable. Y posa an en Costa y Llobera entre les dúes corrents contraries, com poeta que posseeix un poder evocador considerable pel seu misticisme y ensems fa seu el concepte clássic de la forma.

Aquest exemple descobreix el métode de crítica den Manuel de Montoliu, métode que's va afinant, que va fentse més complexe a mida que la seva activitat mai estroncada d'home estudiós li engrandeix la seva visió de les coses y l'horitzó de les idees, que desde'l bell comens era en ell un horitzó amplíssim. Dues forses que semblen oposades s'han juntat en el seu intelecte, la del literat creador d'imatges y la de l'investigador científic de l'idioma, produint-hi un criteri equilibrat y fort que penetra en l'esperit de les obres y n'extreu la significació y n'explica el carácter.

Una de les belles qualitats den Montoliu com a crític es la de pendre sovint com a punt de partensa en l'examen d'un autor, una amplia concepció general, pera prepararnos a incloure'l naturalment en una corrent o escola determinada, pera justificar l'aparició d'una obra en un periode y en un medi literari ben caracterisats, com la doble missió den Teodor Llorente en la poesía hispánica o l'orientadora tasca cultural de l'Eugeni d'Ors. Aquestes introduccions a l'estudi dels autors inclosos en els seus «Estudis», que omplenen moltes de les págines del llibre, són les que'ns deixen trobar les idees den Montoliu en la seva puritat, y posades en relació ens donarien un conjunt sistemátic. Perqué encara que no vulgui mai emmotllar a les seves idees propíes les obres que axamina, y les judiqui per elles mateixes y no segons el seu concepte de l'estética, va deixant un marge en el qual hi apunta aquelles idees pera que serveixin de norma y de punt de sostenment al criteri del llegidor.

Es un bell llibre aquesta primera serie d'estudis. Aplegats, no fan pas la sensació d'haver sigut escrits en ocasions diverses y en dates separades, segons les exigencies d'una labor periodística. Hi ha en el fons una corrent d'armonía en totes les idees exposades, que dona al llibre una veritable unitat. Per la justesa dels judicis que contenen, per les figures literaries que hi són estudiades, pel talent penetrador y l'esperit amable que acompanyen a la sólida cultura del qui ha escrit aquestes págines, per constituir el més complet recull sobre la nostra literatura d'ara, ens fan esperar uná segona serie que vingui a sernc el complement y la continuació.

ALEXANDRE PLANA

De l'Ajuntament

Els kiosquers

Una comissió d'arrendataris de kioskos ha anat a l'Arcaldía a manifestár que si tenen més taules que les reglamentaries, és degut a que's concedeix un suplement que se'n diu «de taules de temporada».

Hi ha qui diu que aquestes taules de temporada sols se concedeixen als cafés, peró no als kioskos.

L'assumpte es actualment a Hisenda a l'objecte de pendre una resolució definitiva.

Pésam

L'arcalde, en nom de l'Ajuntament dirigirá telegrames de condol a les autoritats dels pobles del Nord d'Espanya afectats per la catástrofe marítima.

Els hortolans

Una comissió d'hortolans de la comarca de Mataró, ha estat a l'Arcaldía á demánar que s'obrí el mercat de Santa Caterina a les quatre del matí.

L'arcalde ha dit que actualment la comissió d'Hisenda té en estudi una petició semblant dels venedors del mercat.

El mercat de Sant Gervasi

Amb assistencia del tinent arcalde senyor Pañella, y de diversos regidors y directors, s'inaugurá'l nou mercat de Sant Gervasi, ont hi va haver, durant l'acte, animació extraordinaria.

Els venedors organitzaren una festa de les que deixen record.

Subastes

S'ha fet una subasta pera l'empedrat dels carrers de Córders y Portal Nou, y dels passatges den Corbonell y del Marqués de la Quadra (de la Barceloneta), essent adjudicada al Foment d'Obres, sense rebaixa, per 84,107'05 pessetes.

Se n'ha fet una altra pera empedrar la cárretera de Sarriá, desde'l carrer de l'Industria a l'antic límit de les Corts, essent adjudicada, també sense rebaixa, al mateix Foment, per 196,789'67 pessetes.

Colonies escolars

Demá tornará a marxar la comissió de colonies escolars a seguir fent inspeccions.

L'orfeó tolosenc

Ha arribat l'«Orpheon Toulousain», que vé per segona vegada a Barcelona.

L'esperaven a l'estació una delegació de la colonia francesa, uns representants de la Atracció de Forasters y el quefe de la guarda urbana, senyor Ribé.

Amb l'Orfeó ha vingut el regidor tolosenc M. Víctor.

A dos quarts d'una de la tarde d'ahir, l'Orfeó visitá a l'Ajuntament, essent rebut per l'arcalde y diversos regidors.

El regidor de Tolouse, M. Víctor, en nom d'aquell Consell municipal saludá a l'arcalde, expressantli la satisfacció que sempre tenen els tolosencs de venir a Barcelona. El senyor Sostres contestá breument, desitjant que'ls sigui grata l'estada a nostra ciutat.

Després de fetes les presentacions déls régidors presents, l'Orfeó aná a la Sala de Cent, ont cantá la «Toulousaine» y «Bagneres-Toulosaine», aquesta darrera cansó original den Pierre Gaillard.

Dirigeix l'Orfeó Mr. Godoy, músic de gran talent.

Avuí al mitgdía l'arcalde obsequiará en el Tibidabo a M. Víctor, a la seva esposa y al president y director de l'Orfeó.

Bonos de beneficencia

Ahir se repartiren en bonos d'especies les 500 pessetes que l'Ajuntament votá pera'ls pobres de la barriada de Pekin.

Presidí l'acte'l tinent d'arcalde senyor Doménech.

Festes y Sports

Water-polo

Gran era l'espectació pera veure qué farien els nostres jugadors, enfront d'un equip de tanta fama com el que'ns visitá.

El partit fou molt interessant, no obstant dominar quasi sempre'ls belgues, notantse an aquests, un sistema de jugar, molt diferent al d'aquí, malgrat això, els nostres pogueren entrar 2 «goals» contra 7, que'n feren els extrangers.

L'equip d'aquí el componían: en Marcel Granicher, Huatech, Fernández, Wagner, Robert y Luján.

Els jugadors foren molt aplaudits.

Foot-ball

En el partit celebrat entre'l Martinense y España, triomfá aquest darrer, per 2 «goals» a 0.

El partit de la Copa Ciudad se sospengué. El «Barcelona» derrotá al «Badalona» per 7 «goals» a 2.

Natació

Abans d'ahir se celebrá en el Club de Natació Barcelona, les anunciades carreres que foren un gran éxit y presenciades per molta gent.

La carrera de 60 metres fou molt disputada guanyantla els belgues Weckesser y Willote, (A y L) que arribaren junts (41 s, 4-5 4rt Plaetinch y 5.a G. Cuadrada.

La carrera de 1.000 metres, servi pera acreditar una vegada més la famá del nostre Cuadrada, que no la guanyá, gracies al colossal esfors de Plaetinck, que's un nadador com pocs n'hem vist.

El resultat fou el següent:

Plotinck, 19'12".—Joaq. Cuadrada, 19 m 20 s.—Weckesser, 20 m. 20 s.—Willote (L) 20 m. 46 s.—Wilotte (A) 21'21" etc.

La carrera fou molt interessant, essent ovacionats tots els que hi prengueren part.

La copa «Maria» la guanyá en Cuadrada.

* *

Demá, diumenge, a les onze y mitja del matí, tindrá lloc a la platja d'entrenament del «Club de Natació «Barcelona», situada en els banys de Sant Sebastiá, un concurs de 100 metres, amb un viratge, pera senyoretes.

Se concedirán com a premis, quatre medalles.

Després hi haurá una carrera amb viratge, exclussiva pera nens que no passin de 15 anys.

S'otorgarán quatre medalles.

Excursionisme

L'Associació Joventut Excursionista «Avant» ha organitzat pera demá una visita a l'Hospital de Sant Pau (en construcció).

Punt de reunió: Plassa Urquinaona a les nou del matí.

Vetllades

L'Ateneu Valentí de Literatura y Arts, establert en el carrer de Consell de Cent, 263, baixos, celebrará demá, diumenge, la tercera de les seves brillants vetllades teatrals, representantse diverses obres pels alumnés de declamació.

L'entrada, com de costúm, será per rigurosa invitació personal.

Festes Majors

L'Associació de Propietaris del Guinardó y els seus encontorns, amb motiu de la festa major d'aquella barriada, há confeccionat un selecte programa de festeigs. Avui hi haurá ball a l'envelat, demá, gran traca, repartiment de bonos als pobres, balls y funció teatral en la qual se representará «El Timbal del Bruch»; el día 19, se ballarán sardanes a la terrassa de l'Associació, s'engegará un castell de focs artificials y un gran ball a l'envelat.

Carrera pedestre

La comissió organitzadora d'aquesta carrera, degut a l'exorbitant número de concursants, s'ha vist obligada a modificar els premis; aquests consistirán en quatre medalles.

Botlletí del Treball

Més sobre la vaga Plá, Aguiló, Archs y Companyia

S'ens ha enviat pera la seva publicació, la següent proclama:

«Trabajadores:

Conocidas de todos son las causas que originaron el conflicto que tan dignamente vienen sosteniendo los huelguistas de la citada casa. La huelga se halla totálmente paralizada, y por lo que se vé, debido a la intransigencia de estos sicarios explotadores, va para largo.

Envalentonados estos señores que por su proceder se han hecho dignos del desprecio de toda persona honrada, envalentonados repetímos, por el apoyo que tan desmesuradamente les presta nuestro «buen Ponce», llenando la casa de guardia civil y policía quedando convertida en una fortaleza marroquína. ¿Es que se cree el señor Portela que la guardia civil y policía que hay apostada en la calle de San Juan y de la Llácuna, sirven para garantizar el orden y la seguridad de la propiedad privada? Si lo cree así, está completamente equivocado; pues antes de convertir las antedichas calles en estado de guerra, nunca había ocurrido el más pequeño desórden y desde que ha extendido este alarde de fuerzas han sido varios los desórdenes públicos siempre provocados por los encargados de evitarlos.

El alarde de fuerza desplegada por el inepto gobernador de la provincia ha sembrado el descontento entre los obreros que trabajan en las demás dependencias del mismo edificio, hasta llegar a unirse varios trabajadores de ambos sexos de las secciones de los señores Arañó y de Paví y Martí, presentándose a la directiva de este sindicato protestando de que por la avaricia y estupidez de cuatro zánganos, tengan que trabajar custodiados como si fuesen criminales, pues se da el caso, que durante la jornada de trabajo la guardia civil se pasea por las cuadras que no son de los burgueses provocadores del conflicto, mas también se ha dado el caso que estando un obrero trabajando, se ha visto custodiado como si fuera un esquirol.

Estos trabajadores no pueden continuar así, y mucho menos pueden tolerar que a la entrada y salida del trabajo tengan que pásar en medio de una doble fila de sables y mausers. ¡Señor Portela, es así cómo se conserva el orden! Si así lo cree, le demostraremos lo contrario, pues de continuar las fuerzas paseándose por las secciones agenas a la casa en huelga, y de humillar continuamente a los obreros haciéndoles pasar por entre filas de gente armada, esos dignos trabajadores están dispuestos a apelar a la huelga antes de sufrir tanta vergüenza y crítica de los otros trabajadores.

Creemos que esto es evitable obligando a que la policía y guardia civil cumpla con su deber no apartándose de las secciones en huelga «y si es que tanto desean aprender trabajar que presenten la dimisión de guardianes del capital y se pongan en la digna condición de obreros, y entonces los trabajadores no se sentirán molestados por su presencia».

Avisadas están las autoridades y los señores Martí, Paví y Arañó, y de continuar en este intolerable proceder, los obrros y obreras de todas las secciones de la casa «la lana antigua» irán a la huelga y serán apoyados moral y materialmente por todo el proletariado, y a los tipejos Plá, Aguiló Archs y Compañía les decimos: Continuad vuestra obra inhumana y rastrera, que por este camino muy pronto llegaréis al cielo, y al freír será el reir.

A vosotros no os importa el aumentar el montón de tísicos y cadáveres en tanto de que aumente el peso de vuestra arca de caudales (allá vosotros), pero queremos daros un consejo y es: procurad que la Caja no se tambalee que podría caeros encima, y con el peso de vuestras infamias en ella encerradas, quedaríais aplastados como reptiles venenosos.—La Junta.»

Hi ha'l timbre de la Societat d'Estampadors, calindraires y aprestadors.

Convocatoria

Pera tractar assumptes d'extraordinari interés s'invita als socis del «Sindicat del ram de construcció de cotxes y carroceries pera automóbils» (pintura y guarnició), a la reunió general reglamentária que's celebrará avui dissabte, a dos quarts de déu de la vetlla en l'hostatge social, Carme, 106, primer.

Reunions

Els obrers mecánics de Barcelona celebrarán una Assamblea general que's celebrará el dia 18 del corrent, a les nou de la nit, al carrer d'Amargós, 22.

Successos

ACCIDENT DEL TREBALL

Treballant en la construcció de la doble vía de la línia del Nort, el jove de 19 anys Antoni Artida fou alcansat per un vagó, que li ocasionà la fractura de tres costelles lesionantli además, la columna vertebral.

ROBO

En el correu ascendent de Saragossa robaren al contractista d'obres don Joan Piquer, una cartera amb més de 6.000 pessetes en billets, diversos documents y la cédula personal.

L'autor del robo se tirá del tren, en marxa, en les immediacions de Saragossa.

BARALLA

A les quatre de la matinada d'ahir se baralliaren en el carrer de la Solidaritat de Sant Andreu, els vigilants de dit carrer Francesc Barascó y Josep Riera.

El darrer produí al primer una ferida contusa en la regió occipital y erossions en el coll y la cara, lessions que li foren curades en el Dispensari del districte.

Borsa del Treball

(Baixos de la Diputació Provincial)

Dia 13 d'agost

Ofertes

2522 Meritori de 14 a 16 anys.
2523 Mitg oficial caixista remendista, de 18 a 20 anys.
2524 Professor de comptabilitat práctic pera lliçons d'una hora, dies alterns.
2525 Corredor amb sou y comissió pera olis minerals y accessoris pera máquines.
2526 Meritori de 17 a 19 anys.

Baixes

2380 Viatjant.
2470 Oficial práctic en la confecció de neules.
2221 Tallador.
2512 Mosso.
2427 Mosso.
2485 Escriptori.

Dia 14 d'agost

Ofertes

2530 Senyoreta pera dependenta de sabatería, de 18 a 25 anys.
2531 Senyoreta pera aprenenta de sabatería, de 14 a 16 anys.
2532 a 2537 Aprenents camiseria, de 13 a 15 anys.
2538 a 2539 Senyoretes molt versades en calcular y coneguin la numeració romana.
2540 Aprenent guarnicioner major de 13 anys.
2541 Mitg oficial guarnicioner especialista en montures pera cavalls, de 16 a 22 anys.
2542 Oficial guarnicioner especialista en montures de cavall.
2543 Mitg mosso, de 15 a 16 anys.
2544 Recader de 14 a 16 anys.
2545 Ajustador pera matrius.
2546 Meritori de 14 a 15 anys.

Baixes

2510 Carreter.
2456 Meritori.
2031 Llauner.

INFORMACIO DE BARCELONA

CARNET D'AVUI. — A les nou de la vetlla: Conferencia den Valentí Serra a «El Progreso Industrial».

A les déu de la vetlla: Conferencia den Ribera y Rovira al Centre Republicá Democrátic Federalista del Poble Nou.

D'INSTRUCCIO PUBLICA. — Devent esser trasladada l'Escola nacional de nois del carrer d'Argüelles (Diagonal), núm. 413 a un altre local dintre del menor plas possible, se fa públic per aquest medi a fi de que'ls propietaris de finques enclavades en les inmediacions del punt indicat, si'ls convé l'arrendament d'algums dels pisos, envíin les oportunes ofertes a la Delegació regia de primera ensenyansa (Aragó, 311, principal, esquerra) d'onze a dotze.

Serán preferits aquells locals que además d'un saló pera classes d'uns 75 metres quadrats y 4'50 d'altura, amb les dependencies pera les taules; vestíbul, despaig pel professor, guardarroba, rentamans y «water» complin amb un pati o jardí o en son defecte galería, cobert pera expansió y recreu dels alumnes.

En els Jocs Florals de Castellar del Vallés, el conegut poeta en J. Calsada y Carbó ha obtingut un premi y accéssit per les seves poesíes «Oda humil» y «La joguina», ofert pel diputat a Corts don Jaume Cruells.

—En quants casos estan indicats l'oli de bacallá y emulsions d'aquest amb hipofosfits, s'usa el DINAMOGENO SAIZ DE CARLES amb éxit segur, essent immensament superior en sos efectes, donc té la ventatja d'esser fácil de pendre, obrir la gana, no embrutar l'estómac, tonificar y nodrir molt més que'ls citats medicaments, poguentse usar lo mateix a l'hivern que a l'estiu. Cura el raquitisme y el linfatisme.

L'Associació d'Auxiliars de Farmacia celebrará Junta General avui a les onze del vespre en el seu hostatge social, carrer de Sant Pau, 77, primer, pera tractar assumptes importants pera la classe.

Avui marxará de nou la comissió de colonies escolars a inspeccionar les condicions en que aquelles están hostatjades en els pobles.

El número actual del setmanari «El Cine» que sortirá avui publica un interessant sumari del qual se destaquen unes cartes de dones, un exquisit conte, versos, coses de les «Estrelles», música y lletra del «Ultimo tiento» de Candelaria Medina. Novela d'aventures, cróniques de teatres, music-halls y cines y el resultat del plebiscit «Si los vostés empresari del Cine, quines tres atraccions contractaría?»

Pera avui, dissabte, está anunciat el benefici del Ricard Güell, primer actor y director de la Companyia que actúa an aquest teatre. El cartell escullit pel popular artista no pot esser més atraient. «La Cocina», sainet de Ramos Martín y «La Generala» juntamb el «Missisipi» obra favorita de Ricard constitueixen el programa, que donades les simpaties amb que compta'l beneficiat, han d'omplir el coliseu de gom a gom. L'empresa anuncía aconteixements pera la próxima setmana. Si son en bé de l'art, que siguin benvinguts.

A la 1 h., 33 m. y 17 s. tots els sismógrafs de l'Observatori comensen a registrar la repercussió d'un violentíssim terratrémol poc llunyá; a la 1 h., 38 m. y 11 s., se manifesten les ondes de la segona fasse ón él péndul cónic, y uns 9 minuts després de haverse iniciat el moviment, comensen les ordes de la tercera fasse. La duració total del moviment ha sigut de quasi una hora y mitja en el péndul vertical de gran massa, y l'amplitut máxima en el péndul cónic ha arribat a 60 milímetres, corresponent les oscilacions a un periode de 13 segons. Aquest terratrémol ha tingut lloc a Turquía, prop del mar de Mármara, corresponent la seva intensitat máxima al grau superior de les escales sísmiques correspondents.

Durant els dies 13 y 14, els péndulsd cónic y vertical de gran massa, registren incessants micosismes de regular intensitat.

—Compreu els cafés «La Portorriqueña» de les hisendes San Felipe y Limon, de Puerto Rico. Són els més fins y aromátics, Bonsuccés, 3, junt a la Rambla.

La «Lliga del Bon Mot» acaba de publicar uns lletreros de 35 per 7 centímetres amb l'inscripció: «Parleu bé si vos plau» y «No se permet blasfemar» pera ésser posats en tramvies, diligencies, sales de reunió, casinos, cafés, tavernes, plasses, etz., a fi de que contribueixin a fer desaparéixer l'ús de blasfemies y paraules incultes.

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva de la Societat d'Atracció de Forasters, baix la presidencia de don Marián Rubió fou acceptat com a soci don Miquel Cortés y proposats delegats don J. Martí Dohesa pera Canarias (Delegació General); don Miquel Maluquer pel Departament de l'Alt Garona; don Francisco Escuder pera La Plata y don Juli Rivora pera Valparaíso.

Foren designats els senyors Rubió y Cacamí pera formar part del Jurat de Concurs Provincial y Hotels, convocat per la Societat.

Se prengueren els següents acords:

Recomanar a tots els delegats de la Societat a América, l'embaixada comercial espanyola que properament visitará aquells pisos; acceptar amb gratitut les ofertes del senyor Director de l'«Heraldo Balear» de Buenos Aires referents a la publicació en dit periódic d'articles y gravats de propaganda de Barcelona; verificar una distribució de folletsde distints idiomes entre'ls propietaris d'lats de recreo, así europeus com americans.

Se doná compte d'una comunicació del senyor Director de la Companyia de Camins de Ferro del Nord d'Espanya, agraint la felicitació que li dirigí la Societat amb motiu de les importants millores que vé realitzant l'esmentada companyia en el seu material así móbil, com fixo; y d'altres dels delegats a Argel, Munic, Oporto, Heliópolis, Bitrütz, Trento, Salónica, Honolulú, Londres, Englien les Bains, Pau, Perpinyan, Aachen y Nounkirchen, acusant recepció de la darrera circular de la Societat relativa a l'excelent estat sanitari de Barcelona en rectificació de les falses noticies propalades respecte a dit punt per alguns periódics de la prempsa extrangera.

Finalment se comunicá per la Secretaría la propera arribada an aquestá ciutat d'uná caravana francesa organitzádá per lá Societat de Koubaí «Le Nord Touriste».

Amb nous cuplets en els que flueix el «sprit» parisién, cada nit obté Nitta-Jo ovacions inacabables; S'ha fet mestressa del público per la finíssima dicció que permet compendre lo que canta fins an aquells que son més desconeixedors del francés. Pot dirse que'l trono del cuplet l'ocupa avui Nitta-Jo a Barcelona en el teatre del Bosc.

Acaba d'aparéixer el número corresponent al mes d'agost de l'important revista de Turisme «Barcelona Atracción», que amb tan éxit vé publicant la Societat d'Atracció de Forasters.

El present número, més interessant si cab, que'ls fins avui publicats, ve dedicat a propagar les belleses de Catalunya, en els séus diferents aspectes de mar y montanya, insertant preciosos gravats dels espadats pirenencs y montserratins y hermoses vísies de les nostres incomparables costes.

La secció corresponent a Excursions per Catalunya, está dedicada a Vilanová y Geltrú, amb motiu de l'inauguració del barri de xalets de Santa Llucia.

Publica además algunes actualitats gráfiques, constituint una publicació molt interessant pera l'objecte a que's destina.

—SIDRAL. El millor refresc.

Reproduim d'un diari d'ahir a la nit:

«Ha circulado el rumor de que una conocida personalidad tradicionalista habíá huido de Barcelona después de haber hecho un desfalco, en un aristocrático círculo de esta capital, de 14 o 15 mil duros.

Este rumor, que damos únicamente a título de información, ha sido objeto de grandes comentarios.»

La suscripció nacional oberta a favor dels soldats ferits y families dels morts a Melilla, ascendeixeix actualment a 182,993'30 pessetes.

A la plassa major de Sarriá, avui a la nit hi haurá sessions cinematográfiques y demá diumenge la Banda de la Creu Roja, en els intermedis, executará escullidés composicions musicals.

Informació de Catalunya

Sabadell

L'ESCULPTOR CLARA. — Aviat arribará an aquesta ciutat, l'eminent escultor Clará, pera posarse d'acord amb la comissió erectora del monument a Joan Sallarés y Pla, del qual projecte está encarregat.

Sant Andreu de Llavaneres

BALL ARTISTIC.—El diumenge passat tingué lloc un ball artístic de trajos de papel istil Alemán, en el saló teatre que construí el propietari senyor Matas. Dit saló fou adornat amb profusió de flors artificials y una bella catifa de confeti.

Rendiren culte a Terpsícore les senyoretes Mercé Metes, de jardinera Lluis XV, Carme Catsunbery, de Dama Luis XV, María Angela Martí, pagesa francesa y japonesa respectivament, Neus y Josepa Iborra, de Pompadour y holandesa; Carme y Mercé Caralt y Fradera, d'imperi y gitana; Dolors y Elisa Carbó, de pescadora y egipcia; María y Mercé Caralt y Puig, de pagesa y modernista; María Cabot, de valenciana; Mária Llopart, de Mignon; Angela Riviere, holandesa; C. Ruiz d'esclava; Josepa Tolosa, emperatriu bizantina; Carme Batlle, de Rosa; Josepa y Mercé Vidal, de xula y pagesa catalana y Conxita Codina, d'ebrea. Totes les senyoretes s'emportaren l'aplaus dels concorrents, especialment les senyoretes Péppita Tolosa, Codina, Mercé Vidal y sobre tot les xamoses Dolors y Elissa Carbó.

Les senyoretes esmentades foren obsequiades amb agulles, vanos y postals.

L'éxit obtingut pels organitzadors d'aquesta festa fou patentisada pel tot el poble y pels molts autos y tartanes que compareguéren a contemplar aquell doll de gust refinat.

MIDA NECESSARIA. — L'animació del poble es notable y molt més ho seria, si's procurés normalisar el servei de tartanes al baixador, puig moltes families se troben precisades a fer el camí a peu. Si'l Batlle, tingués una ferma voluntat y se tregués de sobre la pasividat que tant el caracteritza, complauría als forasters queixosos y posaría remei a n'aquesta malaltía estiuenca regularitzant un servei del tot imprescindible y unificaría, además, el preu dels queviures, puig el que estiueja no es de bon tros un ric propietari.

ESTIUEJANT NOTABLE. — En l'ampli Casal dels Berenguers, propietat de nostre amic y correligionari en Joaquim Rabella, s'hi troba estiuejant uns quants dies don Pere Jofre, director de l'Academia del seu nom de la que tinguerem ocasió de parlarne. En Pere Jofre, segons ens diu, fa salut pera empendre una campanya artística en el próxim mes d'Octubre, de molt profitosos resultats.

Amb bons fonaments organitza una or-

questa de corda formada per 40 nois y noies que tindrán com a repertori obres de música clássica dels millors autors; essent els propósits de son organitzador donar al menys una audició cada mes y concerts íntims, alguns d'ells dedicats a la prempsa.

L'«Himne a l'Academia» ha sigut modificat pel seu autor senyor Hernández Monjo y será executat amb un chor de noies y l'orquesta de nois.

L'Academia Jofre aixampla l'ur esfera d'acció, d'instrucció musical, en una secció de violoncello y declamació per acreditats y coneguts professors.

Altres propósits de cultura musical acaricia don Pere Jofre dels quals per avui no'n doném compte y que ho farém a mida que vagin desenrotllantse.

Castellar del Vallés

FESTA MAJOR.—Programa dels festeijos que's celebrarán a Castellar del Vallés els dies 17, 18 y 19 del corrent mes amb motiu de la Festa Major d'aquest poble.

Avui, día 17, a les nou del vespre. — Funció de teatre en el Centre Castellaréne per una companyía dirigida per l'eminent actor don Jaume Borrás prenenthi part les celebrades actrius donya Emilia y donya Antonia Baró, posantse en escena «El Tresor», «En Pep Botella» y «Servei d'amic».

Diumenge, día 18.—Cerca-Vila per l'orquesta Unió Filarmónica.—Ofici Solemne en l'iglesia parroquial amb assistencia de les autoritats y amb el concurs de la citada orquesta.—A les tres de la tarde, gran festa dels Jocs Florals en el local de les Escoles del Patronat Tolrá.—A les 4 de la tarde, concert instrumental en el Centre Castellarene per l'orquesta Unió Filarmónica.—A les 7 del vespre Solemne Professó amb assistencia de les autoritats amb el concurs de les orquestes Unió Filarmónica y Fatxendas. A les 10 de la nit Serenades davant les Cases Consistorials, espléndits balls de nit en els locals del Centre Castellarenc y de la Societat Choral La Llebra, per les orquestes esmentades.

Dilluns, día 19, a les onze del matí.—Grans concerts vermouth instrumentals al Centre Castellarenc y vocal-instrumental a la Societat Choral La Llebra.—A les cinc de la tarde, lluits balls en els locals referits.—A les deu, serenades davant les Cases Consistorials, magnífics balls en els locals Centre Castellarenc y Societat Choral La Llebra.

Durant tots els dies de festa, sessions de Cinematógraf en els cafés de la Ruixadora y la Rabassada y concert de cant y ball en aquest darrer local.

Servei continu de tartanes, cotxes y automóbils desde Sabadell a Castellar y viceversa.

Sant Hilari Sacalm

PER L'ESTACIO METEOROLOGICA. — S'ha constituit una comissió mixta de joves de la vila y de la colonia y tun altre composta de lés senyorétes Concepció Casals, Ventureta Martí, Roseta López, Carme Molist, Pepeta Pascual, Mercé Company, Pau Rivera, Agneta Casas, Eularia Casáls, Márfá Polit y María Monset, la qual está encarregada de recullir donatius pera instalar una sonzilla estació meteorológica en aquesta vila. Dijous havíen recullit més de cinc centes pesseles.

Hi ha molt entusiasme pera aquesta bella iniciativa y pera assistir a la vetllada que's celebrará'l dimars vinent al café de l'Unió.

El programa encara no está fet en definitiva. Peró ja es segur que hi prendrán part els artistes senyor Alcu y senyora Marcilo cantant diverses cansons catalanes den Lambert. El senyor Serracanta de la colonia llegirá un treball humorístic alussiu a l'acte.

El vioncellista Marius Vergé executará una «marina» sobre un tema popular. Y el trío del café entre altres pbres, estrenará una sardana inédita titulada «L'Estiuada» y dedicada an aquest periódic que ha escrit en Joan B. Lambert.

An aquesta vetllada qué promet esser un aconteixement, hi podrán assistir tots els qui hagin donat alguna quantitat per l'Observatori Meteorológic.

VISITA D'ESTUDI.—Han pas at uns díes an aquesta población estudiant l: seva filología els doctors Barnils y Griera. Marxen molt satisfets de la seva estada entre nosaltres.

«L'Estiuada» anuncia que publicará un article d'ells sobre el lexic y la fonética de Sant Hilari.

De la festa major de Badalona

FESTES ATLETIQUES. — Una de les notes més simpátiques de l'actual Festa Major de Badalona y que han revestit una gran importancia, han sigut les festes atlétiques que se celebraren ahir, organitzades pel F. C. Badalona.

Aquestes tingueren lloc en el passeig dé Martínez Campos y se vegeren coronades pel més grans dels éxits, donas la concorrencia que hi assistí fou veritablement immensa, demostració plena de l'entusiesme que justificadament havien despertat.

En les curses a peu (100 metres), guanyaren el primer y según premis els senyors Enric Peris y Martí Alteno, respectivament.

En els salts d'altura, guanyaren: primer premi, M. Outlloch y el según, Francisco Viñas.

En els salts de garrotxa: primer premi, Josep Castanedo; según, M. Outlloch.

En els salts de llongitut: Primer premi, Enric Peris (4 m. 59 cm.); según, Joaquim Viñas (4 m. 40 cm.)

Llensament del pes: Primer premi, Ramón Segura (7 m. 85 cm.); según, Josep Alsina (7 m. 30 cm.)

CURSES DE BICICLETES.—Aquestes curses organitzades pel Bétulo Sports tingueren lloc en el camp del mateix, amb tanta concorrencia y amb no menys entusiasme que les festes atlétiques.

En la cursa costa amunt guanyaren els senyors següents:

Primer premi, Francisco Vila; según, Josep Torra; tercer, Josep Casasayas; quart, Josep Fusté.

En la Cursa del Campionat del Club guanyaren: primer premi, Joaquim Santhilari; según, Francisco Vila; tercer, Josep Agussep Club, guanyaren: primer premi, Joaquim Santhilori; segon, Francisco Vila; tercer, Josep Agustí y quart, Jaume Gitart.

Cursa de velocitat: primer premi, Josep Torras; según, Jacinto Ferrat; tercer, Josep Agustí; quart, Isidre Tolosa.

TIR DE COLOM. — En el concurs organitzat pel Tir de colom guanyaren: primer premi, Gastón Torres; según, Lluis Palauco; tercer, Evarits Pagés; quart, Artur López; quint, Josep Rodés.

Aixi mateix una gran gentada ha assistit a les festes celebrades en éls banys, havént sigut forsa nombrosa l'afluencia de forasters que ha acudit a presenciar aquests espectácles sportius y de cultura física que honren a les ciutats que per ells se preocupen amb tant interés y entusiasme com ha demostrat l'industrial y treballadora ciutat de Badalona.

En cap d'aquestes festes no tingué que lamentarse afortunadament el més petit desorde ni l'incident més lleu.

Informació telegràfica

PER TELEFON
Y TELEGRAF

Madrid, 16, de 10 matí a 9 nit

Els temporals del Nord

Més detalls de la catástrofe.—Dol popular

Bermeo, 16.—A dos quarts de vuit del matí ha arribat en automóbil el comte de Aibar.

En el Anchove ha visitat a les families de les víctimes, prodigantlos consol y repartint socors.

S'ha desdejunat aquí y després ha oit missa, comensant després les visites a les 115 víctimes de la galerna.

S'han desenrotllat escenes corprenedores. En Prudenci Lazangoytia, patró naufragat, deixa viuda y 8 fills, el més gran de 14 anys.

En Ciril Aguirre, patró de la llanxa «Virgen de Lourdes», deixa viuda y 10 fills.

Antoni Urrari y la seva esposa, matrimoni d'edat avensada, comptava amb quátre fills, fa poc en morí un d'aquests en un accident de pesca y ara han sucumbit els demés.

El patró Pau Narrada deixa viuda y 7 fillis petits.

Félix Echevarría, matrimoni vell ha perdut els seus únics dos fills.

Al finalisar la tarda'l comte d'Aibar ha acabat les seves visites.

En altre poble n'ha deixat mil mes.

Ha deixat tres mil pessetes a l'arcalde.

Els senyor Gandarias ha enviat quinze mil pessetes a l'arcalde.

Ha tornat a San Sebastián després de sopar, havent tingut una despedida carinyosa.

A Garnica y altres punts s'han sospés les festes en senyal de dol.

El Nunci participa per telegraf a l'arcalde de Bermeo que demá hi anirá amb els prelats pera donar la benedicció y prestar auxilis materials.

La majoría dels pescadors d'aquest port que han mort ofegats eren joves.

Entre la joventut de les famílies pescadores hi havía preparats pera aquesta setmana 30 casaments y la major part tenien projectat el viatge a Bilbao pera assistir a les festes.

Entre'ls ofegats hi ha 16 joves dels 30 que pensaven contraure matrimoni.

La llanxa «Bienvenida» fa quatre anys que va sortir del port, amb el patró y dos fills de aquest y els tres varen morir negats. Va heredar la llanxa un germá y aquest ha mort ara.

L'Ajuntament ha acordat pagar l'enterro de totes les víctimes.

El comte d'Aibar ha dit que s'havia comprovat que de Lequeitio hi havía 77 negats, d'Ondarroa 4, y falta una llanxá ámb 9 tripulants, y de l'Anchove 7.

Molts grupus formats per homes, dones y nois que son mariners salvats de la catástrofe, han marxat a Bilbao a complir les promeses que a la Verge varen fer quan lluitaven desesperadament amb les ones.

Ha arribat el governador civil.

Alguns se dirigeixen a distints santuaris.

L'Ajuntament y molts edificis apareixen enlolats.

En la passada nit, alguns vapors, després de grans treballs han pogut remolcar quatre lauts sense tripulants.

Contrastant amb l'aspecte imposant que ahir oferia'l mar, avui está tranquil y el temps es espléndit.

Bilbao, 16.—El bisbe de Ciudad-Real, en el sermó pronunciat aquest matí en les festes de Begoña, ha afirmat que'l Nunci se proposava obrir una suscripció a favor de les families dels náufrecs.

L'Ajuntament ha prés l'acord de celebrar sessió extraordinaria'l próxim dissabte, amb el fí de recaudar recursos amb el mateix objecte.

Aquesta tarda's reuneix la Junta vasca pera pendre acords a favor dels damnificats.

La Joventut Conservadora y altres organismes també tenen el propósit d'acudir en auxili de les víctimes.

San Sebastián, 16.—El náufrec Daniel Ezcerra, salvat pel «Magdalena», ha permánescut agarrat al pal de la vela 60 hores, durant les quals ha vist passar diverses embarcacions sense ser vist pels tripulants de elles.

Al recullirlo dit vapor estava fret y extenuat.

Al desembarcar aquí se l'ha conduit a un establiment, aont se l'ha posat el llit.

Estava nirviós y se queixava de fret.

Ha sigut atés pel doctor Ucelayeta, que li ha entregat 50 pessetes.

L'arcalde n'hi ha enviat altres 10.

Aquest náufrec té cinc fills y volia traslladarse desseguida a Lequeitio, peró no se li ha consentit.

A Fuenterrabía ha sigut recullit altre náufrec que estava agafat a un pal.

Al recullirlo estava encara calent y se suposa que havía mort mitja hora abans.

San Sebastián, 16.—La reina Cristina ha enviat a Bermeo a l'ajudant del rei senyor Nardiz, amb l'encárreg de socórrer a les víctimes.

L'embaixador d'Italia ha estat en el ministeri de jornada a donar el pésam per la catástrofe marítima.

El ministre de la República del Salvador senyor Guisola, ha escrit al marqués d'Alhucemas una sentida carta donantli'l pésam y ánciuantli mil francs pera socórrer a les famílies dels náufrecs.

El senyor García Prieto ha contestat agraint el donatiu y oferint la seguretat de que el país sencer li agraeix.

Aquests mil francs canviats en pessetes els enviará demá'l ministre al governador de Viscaia, junt amb 500 seves y altres 500 del ministre d'Hisenda, al mateix objecte.

L'encarregat de Negocis de Bélgica ha entregat al governador civil 100 pessetes amb el mateix fi.

Accedint als desitjos del rei s'han sospés, en senyal de dol, les regates en aquest port.

Potser la sospensió sigui definitiva.

Per la mateixa causa s'ha abstingut ávui d'anar als toros el rei y igual determinació han adoptat els ministres d'Estat y Hisenda.

Oviedo.—S'ha rebut un telegrama de l'arcalde de Cudillero, participant que s'han refugiat allí, capejant el temporal, les següents barques de la matrícula de Bilbao y San Sebastián:

«María Susona», «Nueva Vizcaína», «Montañesa», «Euskalduna», «Virgen de la Barquera», «Virgen del Rosario», «Evarista», «San Antonio», «San José» y «San Ignacio». La patroneja aquesta darrera Llorens Sant Lluis.

També n'ha entrat una altra de la mátrícula de Bilbao, que vé patronejada per l'Antoni Nicorregui.

Totes porten complétes les seves dotacions, encara que malgadíssimes per la lluita sostinguda amb el temporal.

Bilbao, 15.—La Diputació está convocada pera demá, a les 11, en sessió extraordinaria, pera tractar de la forma d'obtenir recursos amb destí a les famílies de les víctimes de la galerna.

De les 14 barques de Bermeo, perdudes, 7 perteneixen a la Confraría de Sant Pere y 7 a la de Gartreko de Zarra.

La gent de mar de Bermeo está irritadíssima perque ningú's va cuidar d'enviar auxilis, haventhi temps pera socorre les embarcacions, perque desde la matinada del dimars hi havien fundats temors de que la galerna havía produit una catástrofe.

161 víctimes, d'elles 123 morts

Bilbao, 16.—Poden donarse com a morts en la catástrofe de la galerna 115 pescadors de Bermeo y Lequeitio y 8 d'El Anchove. Falten datos de quatre llanxes d'Ondárroa, de vuit homes cada una.

En total son 161 les víctimes.

El Club Cocherito ha ofert al governador organitzar una festa taurina a fávor de les víctimes.

La Joventut Conservadora y el diputat per Guernica senyor Gaudarias, que ha donat 15,000 pessetes, han acordat realitzar quelcom més en favor de les víctimes.

La minoría nacionalista del l'Ajuntament de Bilbao ha presentat un escrit solicitant sessió extraordinaria el dissabte pera sotmetre a l'aprovació el següent projecte:

Concedint 10,000 pessetes pera socórrer a les víctimes.

Activar els expedients pera la prompta entrega d'aquests socors, y

Nomonar comissions de les minories que les reparteixin.

L'arcalde de Bermeo ha rebut un telegrama del senyor Canalejas lamentant que no estiguin obertes les corts pera demanar socors, peró dictará algunes mides.

Oviedo.—Els arcaldes dels pobles han contestat al governador dient que ignoren el parader de 13 llanxes per les quals se'ls pregunta.

A Cunillera n'entraren 10, que no son cap d'aquests 13.

Porten les tripulacions completes.

San Sebastián.—El governador ha rebut un telegrama del president del Consell disposant que s'instrueixin els oportuns expedients pera otorgar en son día les recompenses a que s'hagin fet acreedores les persones qué s'han distingit per la seva conducta filantrópica.

Madrid, 16.—El senyor Canalejas ha parlat per telefon amb el ministre d'Estat y aquest li ha dit que'l rei segueix apenadíssim per les noticies que va rebent de la catástrofe del Cantábric.

El Govern ha obert un compte corrent al governador de Vizcaya pera que pugui atendre a les famílies dels náufrecs.

Les persones que desitgin acudir en auxili dels náufrecs poden associar sos óbols an aquest compte corrent.

El senyor Canalejas farà tot lo que pugui pera atendre an aquests desgraciats, per més que no existeix fons de calamitats.

En quant arribi a Madrid el ministre de Foment, conferenciará amb él pera adoptar mides previsores pera'l pervindre.

Procurará que s'activi la resolució d'expedients que porten llarcs anys, tramitantse pera fer obres de defenses en éls pétits ports.

El ministre de marina ha portat al president les darreres noticies dels náufrecs. No son concretes peró confirmen la magnitut de la catástrofe.

Bilbao, 16.—El Nunci y els vuit prelats que vingueren pera assistir a les festes de Begoña anaren als pobles de la costa a repartir socors a les famílies dels pescadors que han mort a conseqüencia de l'últim temporal.

A Bermeo's congregá'l veinat en l'iglesia a l'arribada del Nunci y els prelats. El bisbe de Ciudad Real, doctor Gandásegui, que's vascongat, dirigí la paraula al públic.

Se produiren escenes de sentimentalisme entre les dones y els nens, donas el prelat conmogué a l'auditori.

El Nunci prodigá consol a les famílies dels náufrecs.

Al migdía sortiren de Bermeo el Nunci y els prelats pera visitar altres pobles de la costa.

Foren despedits per l'Ajuntament y el veinat en massa.

Monsenyor Vico posá a disposició de l'arcalde de Bermeo 50.000 pessetes recaudadés en la suscripció que él inició.

El comte de Zubiría, en representació de l'empresa dels Altos Hornos, ha donat 25 mil pessetes pera les famílies dels náufrecs.

El Club Náutic ha entregat amb igual objecte 1.000 pessetes.

Altres societats han fet també donatius importants.

San Sebastián, 16.—Don Eugeni Inchausti ha enviat 1.500 pessetes pera les famílies dels pescadors que han mort en el naufragis d'abans d'ahir.

Lo que diu la prempsa

«La Gaceta»

Publica:

Disposant que la Cort vesteixi quatre dies de dol per la mort de la princesa de Génova.

Decret de Governació disposant continuin funcionant els tribunals industrials amb arreglo al reial decret de 20 d'octubre de 1907.

Nomenant el tribunal pera les oposicions a les plasses de mestres auxiliars de les seccions de Lletres de les Escoles Normals de Mestres y relació d'aspirants.

El tribunal el presideix don Carles Groizard y són vocals don Eugeni Sellés, donya Concepció Saiz, donya Guadalupe de Llano y don Ramon Larroca.

"El Imparcial„

En son primer article dona compte dels ingressos que hi han hagut en les festes estiuenques de Madrid organitzades per aquest periódic.

"El Liberal"

S'ocupa en son article editorial de la catástrofe de Bermeo y diu que la naturalesa o l'etzar han oficiat de mestre en aquesta ocasió, fent que ocorregués la catástrofe ont estiuegen els rics pera que puguin aquests socórrer millor als necessitats.

"El País„

En l'editorial nega que les vagues parcials que hi ha en algunes provincies siguin conseqüencia d'un complot polític y afirma que obeeix a l'intranzigencia de la Federació patronal de l'art de construcció.

"El Debate„

Publica en lloc preferent l'exposició que dirigeix l'arquebisbe de Saragossa al quefe del Govern en contra del projecteé de llei d'associacions.

«A B C»

Tractant de les vagues diu aquest periódic:

L'agitació perpetua contra el capital, l'empenyo d'utilitzar les reclamacions obreres com un foment revolucionari pera transformar el régim social, sols han conseguit fomentar la vida y atormentar a totes les classes, especialment al proletariat.

A pesar d'això, el Govern dubta en el tractament contra les vagues. Si el treball fos veritablement lliure, fallaría el negoci revolucionari y hi hauría poques vagues, les justes y de raó, y res més.

Els escolapis y el servei militar

El rector de les Escoles Pies ha visitat al senyor Canalejas pera demanárli alguna aclaració sobre l'inclusió dels escolapis en la vigent llei de reclutament.

Els conflictes obrers

Les vagues de Madrid

Madrid, 16.—Continúen en el mateix estat les vagues de confiters y obrers de pá de Viena y la de pavimentadors de fusta.

Pera les onze del matí havía sigut citada pel governador civil la comissió de patrons fontaners vidriers, composta del president y el secretari, y la d'obrers.

Sobre l'interpretació de set condicions acordades pels patrons com bases principals pera donar solució a la vaga s'ha discutit durant set quarts d'hora.

El governador ha intentat que arribessin a un acord definitiu obrers y patrons.

Aquests han indicat al governador que donaven per acabada la conferencia y que probablement el dilluns obrirían els tallers, adoptant libérrimament a quants obrers vidriers acceptarán les set condicions o bases que ha publicat la prempsa.

Se dóu que algún dels obrers ha indicat que ells salvaven la seva responsabilitat si els tallers els obrían els mestres en aquéstes condicions a lo que han afegit els patrons que, basats en la llibertat del contracte y no dubtan de veures amparats per l'autoritat, després de donar compte el día de demá a la Federació de patrons del gremi y a la Societat, tal vegada el dilluns obrirían els tallers, esperant comptar amb gent suficient, ja que consideren que la major part dels obrers no son associats.

Les de Saragossa

Saragossa.—El conflicte obrer se desenrotlla en un período d'agravació.

En la sessió de la junta patronal de paletes, sense discutirlo sisquera, ha sigut retujat el «laudo» proposat per la Junta de Reformes Socials y les autoritats.

La Societat de Cambrers de café titulada «El Porvenir» ha acordat la vaga general de l'ofici pera demá.

Demá se reuneixen els litógrafs pera fixar la seva conducta.

Se creu que anirán a la vaga.

Rés se sab de l'actitut dels metallúrgics que es el gremi més nombrós de Saragossa.

El matí d'avui ha estat tranquil.

La ciutat presenta l'aspecte ordinari dels días de festa.

La vaga de León

Els vaguistes leonesos han dirigit a l'opinió un document que diu:

«Los obreros en huelga ponen en conócimiento de los patronos y del pueblo en general, que la sociedad ha tomado en su última reunión el acuerdo de que si en el término de veinticuatro horas no acceden dichos patronos a las reclamaciones presentadas, emigrarán de esta capital antes de acceder a sus pretensiones. Por la general, La Dirección.»

Per part seva, els patrons, en altre document, afirmen:

«Los señores don Enrique Laurin, don Melchor Martínez y Casal y Miaja, ponen en conocimiento de los obrerós que trabajan en sus talleres, que el que no acuda el próximo viernes, día 16, por la mañana, al trabajo, se considera definitivamente despedido.»

Molts obrers se proposen sortir d'aquella ciutat, en vista de que'l conflicte no's resol,

A la «Papelera Española»

S'han declarat en vaga els obrers de la «Papelera Española», a Tolosa, per oposarse l'empresa a que'ls obrers estiguin associats.

Se tem que secundarán la vaga tots els operaris de dita fábrica, que son 750.

Els cambrers

El Comité Nacional de la Federació de cambrers y cuiners de Madrid ha remés una circular als seus associats encarintlos que rebutgin tota proposició que se'ls fassi de treballar en els hotels y cafés de Saragossa.

La vaga de Saragossa

Saragossa, 16.—En l'entrevista dels dependents de comers amb els patrons y obrers, els primers han proposat la següent fórmula pera arribar a una solució.

Primer. Del sí de l'Associació nomenarán vuit professors que donarán als obrers tres llissons setmanals de lectura, escriptura y aritmética.

Según. Setmanalment donarán conferéncies pera tractar dels drets d'obrers y patrons.

Tercer. Setmanalment l'associació facilitará als patrons llista dels obrers que assistéixin a les classes; aquestes comensarán el primer de setembre.

Quart. Cas de no assistir com mínimum la meitat dels obrers, els patrons quedarán rellevats de la concesió de la jornada de vuit hores.

Si ambdúes parts accepten la fórmula, els patrons cedirán en les vuit hores, que comensarán el primer de juny de 1913.

Els patrons cuidarán, en cas d'acceptarse la fórmula, de facilitar el medi pera conseguir la tasca de cultura que proposen els dependents de comers.

Als comissionats obrers els va agradar la fórmula, quedant en sotmétrela a l'aprovació de la Federació Obrera.

Els patrons contestarán aquesta nit.

S'espera una provable solució del conflicte.

El governador ha telegrafiat aquestes bases al senyor Canalejas exposantli la seva opinió optimista.

Parla'l President

Madrid, 16.—El senyor Canalejas al rebre avui als periodistes ha manifestat que en aquests moments s'está realitzant una temptativa de conciliació entre patrons y obrers a Saragossa, sobre la base d'establir una escola pera obrers costejada pels patrons.

Al quefe del Govern li ha semblat excelént l'idea, com orientació moral, té quelcom de idili, es hermós y elevat que la cultura de l'obrer sigui costejada pel patró.

El governador de Saragossa está bastant animat y obrers y patrons no rebutgen l'idea.

La resporta definitiva no podrá saberla el Govern fins aquesta nit.

Detalls d'un incendi

A les noticies de l'incendi comunicades aquesta matinada hi ha que afegir que há quedat destruit tot l'edifici y que sols han quedat les parets.

S'ha cremat tota la maquinaria, mobles y caixes de rellotge feia poc construídes.

El violent vent que feia y la falta d'aigua han sigut causa de que'l foc prengués gran increment.

Se n'adonaren uns veíns, que avisaren al porter y al fill de Pamo, que's trobava dintre del local.

Han cooperat a apagar el foc la guárdá civil, autoritats y tot el servei d'incendis.

Ha sigut apagat a les quatre de la mátinádá.

Les pérdues son enormes.

La fábrica estava assegurada.

En Pau Iglesias

Murcia.—Ha arribat en Pau Iglesias y ha donat una conferencia en el Círcol Obrer.

Ha sigut escoltat per bastant públic.

El carbó

Madrid, 16.—Ha visitat al senyor Canalejas el president del gremi de carboners.

Aquest senyor ha manifestat al senyor Canalejas que pera usos industrials no creu que s'elevi el preu del carbó, peró si'l déstinat a usos domésticos.

El gremi de carboners fa diverses reclamacions al Govern en favor de la seva industria en una instancia que ha entregat el seu president al senyor Canalejas, detallantles raonadament.

El senyor Canalejas li ha ofert posarse en relació amb els diversos elements a que afecta aquesta industria y telegrafiar als governadors pera que li enviin datos de les fábriques que puguin assortir de carbó a Mardid.

Manifest den Paiua Conceiro?

Ha visitat al president del Consell el governador de Cuenca pera parlarli d'un manifest que les hi donaren les quantitats que li han sobrat després de la darrera temptativa revolucionaria.

Paiva Couceiro creu perduda la causa de la monarquía a Portugal y renuncía a lluitar retirantse com nou Boabdil a plorar la desaparició d'un regisme volgut.

Respecte a l'autenticitat d'aquest manifest hi ha grans dubtes entre'ls emigrats portuguesos. Molts el creuen apócrif.

El governador de Cuenca ha ofert entregar un exemplar aquesta tarde al senyor Canalejas.

Recaudació del Tresor

El subsecretari d'Hisenda senyor Pérez Oliva ens ha dit que la recaudació del Tresor durant la primera quinzena del corrent mes ha sigut de 29.314.819 pessetes, quantitat que suposa un aument de 1.663.922 sobre lo recaudat en igual período de l'any anterior.

Noticies de Foment

L'enginyer quefe de la secció hidráulica del ministeri de Foment, ha marxat a acompanyar al senyor Villanueva en la visita de aquest al pantano de «La Peña», en la provincia d'Osca.

El diumenge pel dematí regressará a Madrid el ministre de Foment.

—Amb motiu del Congrés de turisme que's celebrará a Madrid en octubre, el president del Reial Automóbil Club ha visitat al director general d'Obres públiques senyor Zorita pera enmanarli de l'arreglo de les carreteres.

—Al ministeri de Foment han acudit moltes persones a cerciorarse de lo que hi hagués de cert sobre les indicacions que s'han fet de que'l senyor Villanueva sería nomenat resident general al Marroc.

Sembla descartada la candidatura del senyor Villanueva pera dit cárreg, puig será nomenat un militar.

L'aviació a Espanya

Vigo, 16.—A les sis del matí s'elevá l'aviador Garnier pera regressar a Pontevedra.

El despediren l'arcalde, la Junta directiva de l'Associació Popular y molt de públic.

Porta Garnier un ram de flors de l'arcalde de Vigo pera son confrare de Pontevedra, corresponent a l'obsequi que rebé d'aquest per conducte de l'aviador.

El diumenge anirá a Pontevedra l'arcalde de Vigo pera presidir la cursa de beneficencia.

Noticies d'Estat

A les oficines del ministeri d'Estat s'ha celebrat, com tots els divendres, recepció diplomática.

Hi han concorregut els embaixadors de Fransa, Alemanya, Russia y Italia y els ministres plenipotenciaris de Bélgica, Estats Units, Méxic, Holanda y Guatemala.

—El ministre d'Espanya a Tokío, representará al Govern en els funerals de l'emperador del Japó.

El senyor Alba

El ministre d'Instrucció pública estigué a despedirse del senyor García Prieto, puig en l'exprés d'avui marxa a Madrid.

Els bonos de la República

Sobre'ls famosos bonos de la República, de que s'han ocupat els corresponsals de San Sebastián, el president del Consell ha fet algunes referencies, en tó festiu, peró dolentse de que hi hagi hagut persones que s'hagin pres en serio aquests documents.

El negoci que proposen es fabulós, si la condició a que estan subjectes fos de fácil venciment. En cas de que triomfés la República a Espanya, cada posseidor d'un d'aquests bonos obtindría 125 pessetes pera cada 75 desemborsades.

Informes oficials del Marroc

El ministre de la Guerra ha visitat al senyor Canalejas ensenyántli els darrers telegrames de l'Africa. Tots acusen tranquilitat.

Ha desmentit l'especie circulada per la prempsa de que les tropes espanyoles havien ocupat Arcila.

El Congrés Georgista

El primer Congrés Georgista hispá-americá, se celebrará a la Ronda, en els díes 26, 27 y 28 de Maig de 1913.

Durant l'Agost, Setembre, Octubre, Novembre y Desembre del present any, se répartirán profusament programes, reglaments, anuncis, etz.

La Comissió organitzadora composta de 15 socis de la Lliga espanyola pera l'impost únic, s'encarregará de la propaganda y de gestionar la redacció de tarifes de transport.

Incendi

Madrid.—En un taller de mobles fins, situat prop de la plassa de toros, s'hi ha declarat a les vuit de la nit, un formidable incendi.

Ha quedat destruida la nau de máquines.

Les pérdues son de gran consideració.

Treballaven en la fábrica més de 100 obrers.

Un d'ells, que ha treballat en l'extinció, ha sofert greus cremades.

Continúa'l foc.

La verbena de la Paloma

A les deu d'aquesta nit la concorrencia era extraordinaria en el barri de la Llatiná, aont se celebra la Verbena de la Paloma, una de les més típiques de Madrid.

Altre naufragi

Ferrol.—Una llanxa pesquera de la matrícula de Cedeira, que intentava refugiarse a Valdovinos, ha naufragat.

Dels quatre homes de la tripulació, solament se n'ha salvat un.

També ha mort un nen que'l portava a coll un dels náufrecs.

Un duel

Se parla d'un desafío realitzat prop de Torrelodones, entre dos coneguts aristócrates madrilenys.

En el según assalt han resultat els dos adversaris ferits, un en el costat dret y l'altre amb lessions en el coll y un tall en el bras.

Per acord dels padrins y facultatius s'ha sospés el combat en vista de l'importancia dels cops rebuts.

En quant els ferits estiguin en condicions de tornar a lluitar se reanará'l duel, agravant les condicions del primer combat.

El senyor Canalejas

Aquesta tarde no rebé als periodistes el senyor Canalejas. Ens enviá recado de que no hi havía ninguna noticia nova y de que havía rebut un telegrama dels vaguistes de Saragossa mostrant desitjos d'arribar a un acord amb els patrons pera acabar lá vágá.

El senyor Canalejas els ha contestat congratulantse de sa actitut, aconsellántloshi prudencia y recomenantloshi que no's fiin d'apassionaments.

Espanya al Marroc

El «Diario Universal» publica aquesta nit el según article sobre'l Marroc, inspirat en les conversacions sostingudes pel seu director don Daniel López amb el senyor Canalejas.

Respecte a la campanya de Melilla recorda el senyor Canalejas la frasse del senyor Maura sobre la necessitat de descongestionar nostres plasses d'Africa y la necessitat d'un avanssament aconsellat pels técnics militars.

En quant a l'acció política—diu—es una maravella la tasca del general Alfau, del coronel Fernández Silvestre, dels nostres diplomátics y dels nostres tabors, que sense disparar un sol tret ha afirmat la seguretat a Ceuta, Tetuán, Arzila, Larache y Alcazarquivir.

A la zona de Melilla y el Kert el general García Aldave y els seus dignes colaboradors de l'exército mai desistiren de l'acció pacificadora, encara que algunes vegades foren enganyats y altres se deixaren enganyar.

Fransa ha tingut que lluitar amb Argelia durant alguns anys y are també té contratemps. No obstant no s'alsen en el país veus clamoroses, com tampoc a Italia a pesar dels sacrificis d'or y sang per la guerra contra Turquía.

La tasca del general García Aldave mereix gratitut nacional.

L'acció nostra al Marroc consisteix en respectar les creencies religioses y los costums dels moros, salvant la sevicia respecte a les dones, que pugna amb la civilisació.

Som humans en la guerra, amparem el comers, donem treball y fundem escoles, donant tot aixó resultats tals que'ls moros demanen nostra protecció y s'ha vist en el curs de les negociacions que prefereixen quedar sotmesos a nostra influencia.

Les desercions d'indígenes de nostre exército van disminuint.

S'han construit molts kilómetres de carreteres y ferrocarrils y pera l'avenir tenim preparades per etapes diverses millores ségons ho permeti l'estat de nostra Hisenda.

A Catalunya, Valencia y Andalusía hán sorgit organisacions de capitalistes requerint determinacions fixes sobre'l dret de propietat al Marroc pera donar major impuls als ports comercials de Melilla, Ceuta, Algecires y Larache.

No podem abandonar en bastant de temps y sense greus perills les precaucions militars.

Depenent de la presidencia del Consell s'organitzará una secció encarregada de la colonisació, que compendrá Fernando Póo y Río de Oro, buscant persones expertes y capacitades pera que s'encarreguin d'aital servei.

Amb el títul que vulgui darseli es indispensable al Marroc un home, civil o militar, que desemboliqui allí nostra política, bastant semblant al resident general francés, peró no idéntic, que resideix a Tetuán.

El centre directiu a Madrid, amb auxili de les autoritats d'Africa y l'acció dels ministeris de Foment, Guerra, Marina, Estat y Instrucció pública, farà una tasca profitosa.

Madrid, 17, de 1 a 3 matinada

L'Odón de Buen en perill

Melilla, 16.—Aquesta matinada sortí'l catedrátic don Otó de Buen amb uns amics en una lanxa automóbil amb direcció a Mar Xica pera practicar estudis biológics.

El vent de Llevant que bufava posá en gran perill la lanxa en la bocana de Már Xica.

Acudí'l vapor «Pepita» que tirá dos cops sense resultat.

Un amic de don Odó de Buen se tirá a l'aigua corrent el perill d'ofegarse.

Per fi pogué entrar la lanxa a Mar Xica.

Barcos de Guerra

Cartagena, 16.—Amb rumbo a Melilla ha sarpat el creuer «Extremadura» després de repostarse de carbó.

Se dóu que'l cuirassat «Pelayo» vindrá á aquestes aigües.

De Guerra

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publicará demá les següents reials ordes:

Dictant instruccions omli objecte de facilitar als orfes de militars els medis necessaris pera atendre a la curació de malalties que exigeixin gastos impossibles de satisfer pels centres benéfics d'ensenyansa en que's trobin.

Concedint recompenses a les persones que's relacionen per serveis prestats pera el restabliment de l'orde públic durant el mes de setembre darrer.

Concedint la creu de segona classe de Sant Ferran al capitá d'artillería don Lluis Burgos.

Noves de Saragossa

Saragossa. — Avui s'ha treballat en algunes obres.

Els vaguistes han acudit al Centre Obrer ont comenten els incidents del paro.

Se creu que'l dilluns el paro será general, vagant 9,000 obrers.

Se calcula que Saragossa ha perdut en una setmana, a conseqüencia de la vagá, 560,000 pessetes.

De Portugal

Badajoz. — Per una conferencia celebrada per un viatger de Portugal se sab que a l'estació de Lisboa pujaren al tren especial que va a Badajoz amb motiu de les festes d'aquesta capital, més de 3,000 portuguesos y que allavors els carbonaris passaren pels vagons rompent els bitllets als passatgers pera impedirlos el viatge, alegant raons de patriotisme.

Un estafador qu'es denuncia

S'ha presentat aquesta tarde al jutjat de guarda un individuu manifestant que havía intentat suicidarse y que ho impedí un amic seu.

Declará que'l motiu d'això es haver estafat 60.000 durus a una societat en la que desempenyava un cárreg important. Afegí que no havía magasitat dita quantitat y que podía justificar sa inversió.

El jutje recomaná al denunciant que per si mateix comuniqués a la societat de referencia lo que ocurría, pera que resolgués com cregués oportú.

Més de les vagues de Madrid

Els obrers vidriers han celebrat junta general a la Casa del Poble. La comissió de vaga doná compte de l'estat d'aquesta.

En la reunió hi hagué entusiasme. Per unanimitat s'acordá no tranzigir amb els patrons per l'informalitat que aquests han comés a l'oferir unes conclusions y presentar després altres.

S'acordá publicar un manifest exposant la qüestió y celebrar el diumenge un miting al teatre Lux Edén.

Aquesta nit ha conferenciat el senyor Canalejas amb els patrons vidriers.

Contina la vaga de pavimentadorsó. Aquets s'ofereixen al públic pera fer tota classe de treballs d'entarimat sense intervenció dels patrons.

ESPECTACLES

TEATRE TIVOLI.—Gran companyía de sarsuela dirigida pels senyors Ruiloa y Pérez Cabrero de la que formen part les primeres tiples Consol Baillo Pura Montoro y Lluisa Rodriguez. Avui dissabte. Nit a dos quarts de deu. Butaca 2 pessetes, Entrada 52 céntims. El millor cartell de Barcelona. Primer: 2.ª representació

LA COCINA

de gran éxit a l'Apolo de Madrid. Según: El deliri de l'éxit (2 actes)

LA GENERALA

interpretació immillorable, ovacions continues a la sens parió Consol Baillo y Lluisa Rodriguez Demá diumenge. Tarde a dos quarts de quatre 4 actes, 4. Primer: «La Czarina». Según: «La Cocina». Tercer: «La Generala». Nit, a dos quarts de deu. Primer; «La Cocina», Según: (2 actes) «La Generala». Dilluns 19, grandiosa funció Benefici y despedida de Lluisa Rodriguez. Aviat «Las mujeres de don Juan».

Teatre Soriano

Avui dissabte, Grandiós espectacle. Tarde a dos quarts de cinc. El gran mimo drama en sis quadros «Marta ò la hija del Pueblo», Pierrot «Argelagues». Estrena de noves Pelícoles, «Dos Pelícoles Cantades, dos». Debut de dos grans atraccions «Elisa Pomar», Canzonetista elegant y familiar «Saldac» Rey de la Concertina, Nit a dos quarts de deu. igual programa de Cine y Atraccions y el mimo drama en tres quadros «El Abuelo», Pierrot «Argelagues». Dilluns inauguració Sesió popular per la Tarde.

TEATRE COMIC.—Gran companyía dirigida per Ricard Güell y Julià Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar María Marco y Pep Viñas. — Avui, dissabte, 17 d'Agost, a dos quarts de deu Extra 45 cénts. Aconteixement Teatral, Benefici Ricard Güell. Cartell extraordinari. Primer: L'estrena d'anit «La Cocina», per les Stes. Martí, Villar, Revert, Martí (A.) Sra. Tornamira y Srs. Güell, Durán, y Cayetano, Según: L'immens éxit

LA GENERALA

obra d'interpretació y presentació incomparable en la que pren part el Beneficiat. Tercer: La divertida sarsuela

EL MISSISIPI

creació de Ricard Güell. Demá diumenge a les quatre, sis y dos quarts de deu grans funcions El dilluns un veritable aconteixement. En preparació «Las Mujeres de don Juan» Se despatxa a comptaduría.

BOSC Avui dissabte. Exit ruidós y creixent, dos grans atraccions: l'artista francesa de més fama que ha vingut a Barcelona la reina de la dicció

NITTA-JO

altre exit y penúltim día de les

Lluites femenines

combats pera avui. Primer: La bávara Brumbach contra la denamarquesa Jensen. Segon: La francesa Philippe contra la suissa Jurany. Tercer: Combat sense temps limitat entre la brasilenya Morgan y l'austriaca Heiduk; además tota la troupe, amb les noves artistes Mlle. «Claudine» y la portuguesa «Laura Nuñez». Exit de Monna. Tarde de 5 a 8. Colossal Sessió. Entrada lliure, Butaca gratis. Consumació obligatoria. Despatxos Carme, 20 y Canuda Postal Express. Demá diumenge, tarde y nit «Nitta-Jo», y últim día de les «Lluites»

Turó Park

Obert de 4 tarde a 1 nit. Skating-Ring. Diverses Atraccións. Banda de Cassadors de Barcelona. Avui nit Focs Artificials. Diumenge tarde. Gimnasia Ritmica per 50 nois. «Societat Coral Euterpe. Putxinel-lis y tarde y nit Sardanes. Dilluns. Debut de la célebre «Troupe del Caucaso». 25 cénts. Entrada de passeig, 25 cénts.

Saturno Parc

Elegant y luxòs «Centre de Sports», el més important d'Espanya. Gran éxit de la aplaudida

Troupe Inglesa Girls

la qual executa totes les nits son variat repertori

8 HERMOSES ANGLESES, 8

1130 atraccions modernes 30!! Banda d'Alcántara.

Entrada de passeig, 10 cénts.

LA RABASSADA

HOTEL-RESTAURANT

está obert tota la nit. Gabinets particulars Cuina de primera. Servei a la carta y cuberts desde cinc pessetes. Telèfon número 7.648.

Concerts

en el Saló Menjador del Restaurant de 1 a 3 tarde y de set a nou nit, per una orquesta de professors dirigits pel mestre Pèrez Cabrero.

Atraccions Americanes

Scenic, Railway, Water Chute, Bowing, Alloys, Cake-Walk. Casa Encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla. Paseigs, etc. Tramvia directe desde la Plassa de Catalunya a La Rabassada.

Festa Major de Vallvidrera

Els dies 17 y 18 d'Agost, amb motiu de la «Festa Major de Vallvidrera», el «Tramvía de la Gran Avinguda del Tibidabo a Vallvidrera», prestará servei fins la una de la matinada.

Cinematógrafs

Gran saló cine Doré

Avui dissabte Grans sessions de cine y *4 Colossals Atraccions 4*

HERMANOS LEAL parella de balls espanyols. MARTÍN ventriloc. Exit del duet Italiá

Sanna Mancini

L'eminent cantanta d'aires regionals

La Torrerica

Aviat grans debuts.

El 22 debut de l'atracció més gran de la època.

Sala Mercè

4 - Rambla d'Estudis - 4

Oberta tot l'Estiu desde les quatre de la tarde

BARCELONINS: Si voléu passar una estona divertida visiteu les

Grutes Fantástiques

EL PALAU DE LA RIALLA

Visions panorámiques.-Grans atraccions

Concerts

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les nits a les deu. Altre exitàs. **La Revue de Verano**

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert

Concert y restaurant en l'hermosa terrassa jardí a l'aire lliure.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, mená corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

16 d'agost de 1912

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'39	.....
— xec	.....	.....	26'79
París, xec	.....	.....	6'00
Madrid y plasses banca, a S d v.	.....	0'30	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitg, 22.*

Borsí del matí	Obre	Tanca
Interior. fi de mes	85'21	85'22
Alacants, ídem	99'55	99'50
Nords, ídem	103'20	103'40
Orenses, ídem	.....	28'35
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Cotons	N/D.	.....
Catalanes	.....	.....
Borsí de la tarde		
Interior, fi de mes pròxim.	85'30	85'27
Alacants, ídem	99'99	99'70
Nords, ídem	103'60	103'50
Orenses, ídem	.....	28'15
Colonials. ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N/D.	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Al'ons	5'60 p. 100
Isabels	8'60 —
Unses	5'90 —
Or de quatre durus	5'60 —
Or de un y dos durus	4'60 —
Dollars	8'60 —
Lliures esterlines	26'55 ptas.
Francs	5'70 p. 100
Marcs	130'00 —

Borsa de Madrid

Interior comptat	85'35
— fi de mes	86'32
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'75
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	450'50
Accions Tabacalera	.....
Riu de la Plata	484'50
Sucrera preferents	81'00
— ordinaries	.....
— obligacions	.....
Francs	5'80
Lliures	26'75

INFORMACIÓ DE A. BOADA

Borsa de París

4 per 100 Exterior espanyol	93'90
4 per 100 Interior	80'10
3 per 100 Renda francesa	92'45
5 per 100 » russa 1906	106'10
4 1/2 per 100 » » 1909	100'35
4 per 100 » turca	91'40
4 per 100 » Brasil	85'85
4 per 100 » Servia	87'50
Acc. f. c. M. Z. y Alacant	470'00
» » Nord d'Espanya	491'00
» » Andalús	314'00
» » Nacional mexicà	163'00
» Riu Tinto ordinaries	1999'00
» De Beers	522'00
» Rand-mines	165'00
» Gold fields	101'00
» Banc Espanyol Riu Plata	456'00
» » » Cuba	456'00

Borsa de Londres

Venezuela Dip. 3 per 100	59'00
Colombia 3 per 100	49'75
Rus 5 per 100 1906	105'62
Japó 5 per 100 1907	103'50
» 4 per 100 1910	85'00
Uruguai 3 1/2 per 100	74'75
Consolidat anglès 2 1/2 per 100	75'25
Exterior	92'00
Nicaragües	86'00
Costa Rica	64'75
San Salvador	96'00
Brasil	83'75

Borsa de Bruselas

Acc. f. c. M. Z. y Alacant	471'00
» » Nord d'Espanya	491'00
» Tanganyika concessions	70'00
» Rand-mines	165'00
» Riu Tinto	1995'00
» Nitrat Railways	364'00
» Mèxic Tramways-lo	654'00
» Riu Janeiro Light	769'00
» Metropolità de París	629'00
» Parisien Electricitat	300'00
» Tallways Electricitat	804'00

Les sessions borsàtils

Nostre mercat de valors s'ha mantingut baix l'impressió favorable en la sessió d'aquest matí, cotisanse de tanca: Interior, 85'22, Nords, 103'40, Alacants, 99'50; Orenses, 28'35.

En la Borsa persisteix la corrent de millora en vista de que'ls mercats reguladors, particularment París, correspon a l'iniciativa de la nostro amb cotisacions sostingudes, encara que ha reinat alguna desanimació en els corros

Madrid envía de la Borsa: Interior terme, 85'25 85'30; Plates, 484.

La renda aquí obra a 85'22 y manté un curs bastant ferm fins a 85'27 que tanca, cotisanse els títuls petits de 86'95 a 87'65. L'Amortisable 5 per 100 fluctúa entre 101'50 y 101'65. Amortisable 4 per 100 se fa a 95'00.

París envía: Exterior, 93'70-93'85-93'90; Nords, 489-490-491; Alacants, 469-471-470; Andalusos, 310-311; Plates, 455-456.

Els Nords mantenen sa cotisació entre 103'55 y 103'40 y resten a 103'55; Alacants, entre 99'60 y 99'45, oscilen fins a 99'75 y queden a 99'6 5. Les Orenses obren a 28'40, cauen a 28'15 y tanquen a 28'25. Se cotisen els Andalusos a 65'45.

Les obligacions se cotisen: Municipals, 1906 a 96'87 y 97'00; del 1912 a 95'50 y 96'00; Ensanxes 1899 a 96'25 y del 1907 a 96'00 y 96'12; Bonos reforma, 96'62; Nords Osca, 94'75; Franses, 57'50; Alacants B, 103'00; C, 96'25; Adheridas, 77'25 y 77'62; Ports del 1908 a 105'75; Siemens, 98'87; Bonos regants de l'Ebre, 95'00 y 95'25.

Durant la sessió del Borsí, segueix operantse en tendencia sostinguda, tancant: Interior, 85'27; Nords, 103'50; Alacants, 99'70; Orenses, 28'15.

D'aquesta tanca a la de dimecres guanyen: 0'07, la renda; 0'35, els Nords; 0'65, els Alacants.

París tanca: Exterior, 93'90; Nords 491; Alacants, 470; Andalusos, 311; Plates, 456.

La paritat amb els francs 6, demostra que estém o'60 sota d'Alacants; o'05 sobre de Nords. Els Andalusos surten a 65'93 y les Plates, 96'67.

Plassa de Barcelona

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÁS.

Dia 16 de agost

Els 100 kilos, fora consums

Andalús, nou	de 108'50 a 117'50	pessetes
Tortosa	de 130'00 a 143'50	—
Borges	de 000'00 a 000'00	—
Baix Aragó	de 141'50 a 165'00	—

Mercat en tendencia a l'alsa.

Estació del Bogatell: Existencia .... 3 vagons — — Arribades .... 1 —

OLIS REFINATS

En caixes de 6 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	7'50	pessetes	cada un
— superfi	6'50	—	—
La Trompeta	6'00	—	—

COTONS

Preus corrents de cotons en rama, donats per la junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas	213 a 214	210 a 211	206 a 207
Altres ports	... a ...	209 a 210	204 a 205
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas	202 a 204	198 a 200	180 a 182
Altres ports	201 a 203	197 a 199	180 a 182

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 16 *de agost*

Café (good average)	Obre	Tanca
Setembre	78'75	77'75
Desembre	77'50	78'50
Mars	77'00	77'75
Maig	77'00	77'75

Sostingut.

NOVA-YORK, 16 *de agost*

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Setembre	.....	12'48
Desembre	.....	12'57
Mars	.....	12'64
Maig	.....	12'68

Sostingut.

PARÍS, 16 *de agost*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Agost	.....	.....
Setembre	.....	.....
4 Octubre	.....	.....
4 Janer	.....	.....

Festa.

HAMBURG, 16 *de agost*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	11'47	11'47
Octubre-Desembre	10'10	10'05
Janer-Mars	10'20	10'17
Maig	10'35	10'32

Calma.

LONDRES, 16 *de agost*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	11/2 1/2	11/2 ..
Octubre-Desembre	10/00	9/11 3/4

Calma.

LLANA

HAVRE, 16 *de agost*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Mars	172 1/2	172 1/2

Calma.

PEBRE

HAVRE, 16 *de agost*

Tellicherry	Obre	Tanca
Setembre	62'50	.....
Desembre	63'50	.....
Mars	64'50	.....
Maig	64'75	.....

Calma.

METALLS

LONDRES, 16 *de agost*

Coure	..	..
Estany	...	..
Plom	...	..
Plata	...	..

HAMBURG, 16 *de agost*

COURE	Obre	Tanca
Septembre	156 1/2	157'75
Octubre	157 1/4	157'75
Ferm.		

París BLAT

4 de setembre .....

BESTIAR

Moltons —	Ptes.	1'66
Ovelles —	—	1'50
Corders —	—	1'60
Moltons castellans	—	0'00
Ovelles —	—	0'00
Corders —	—	0'00

Existencies escasses. Preus ferms.

Tocinos del país	Ptes	2'16
— Valencia	—	2'20
— Extremenys	—	2'00

Existencies escasses. Preus tendencia a alsa.

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 16 agost

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o mall de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 àzoe	33'00
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 toneladas	.....
— — pols — 10 —	.....
— amònic 20/21 àzoe	42'00
Clorur potassa 80/85 equivalent a 52/53 per 100 potassa pura	26'00
Sulfat potassa 90/95 equivalent a 49/50 per 100 potassa pura	30'50
Superfosfat cals mineral 12/13 per 100 àcid fosfòric soluble	7'25
Superfosfa cals mineral 15/16 per 100 àcid fosfòric soluble	8'40
Superfosfat cals mineral 13/20 per 100 àcid fosfòric soluble	9'25
Superfosfa tcal òssos 13/15 per 100	11'00
Escories Thomas 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	8'00
Kainita 12/15 per 100 potassa pura	8'50

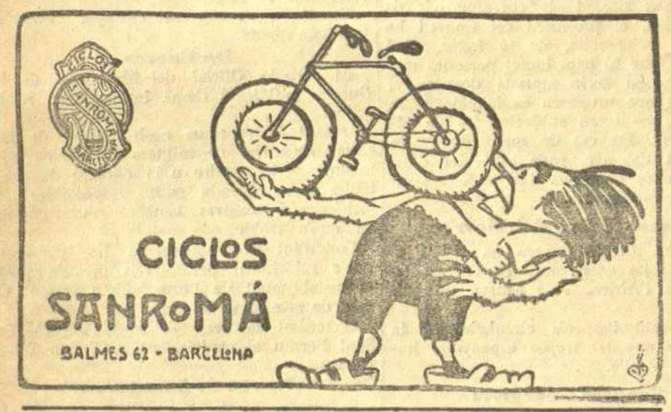
PERE COROMINAS

LES HORES D'AMOR SERENES

3 PESSETES

DE VENDA A TOTES LES LLIBRERIES

Imprempta y estereotipia. Fortuny, 2 tel.

AVÍS: L'especialista don Pere Ramón, fundador y director de l'INSTITUT ESPANYOL D'ORTOPEDIA ABDOMINAL. (Despaig: Carme, 38, primer), en obsequi als seus clients de la provincia de Girona participa que en sa petita excursió per la provincia parará: el día 20, a Girona, Hotel del Centre; el día 22, a Sant Feliu de Guixols, fonda de les Noies, y el día 25, a Figueres, fonda del Comers. Com que l'excursió es de recreu y va amb sa familia, solament rebrá de 2 a 4 de la tarde dels dies citats y en les poblacions susdiles.

URALITA ROVIRALTA

PERA TEULADES

ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN

Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos

ROVIRALTA & C.º, ENGINYERS

Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,664

Direcció telegràfica y telefònica: **"URALITA" - Barcelona**

Torns y eines de precisió

pera mecànica y rellotgeria

Torns pera aficionats

REPRESENTANT

dels torns y útils de precisió

Wolf, Jhan & C.ª

y de les acreditades mes suisses marca *Matthey*

Francisco Layret

P. MADOZ, NÚM. 1, PRINCIPAL

HERNIES (trencadures) TRACTAMENT RADICAL: no més accidents que fassin necessaria intervenció quirúrgica (TALLS DE BISTURÍ), amb no usar armotostes, braguers y vendatges de basar ni els propalats en anuncis y reclams. Els incalculables y altament reconeguts beneficis del PROTOTIPO DEL TRACTAMENT NO OPERATORI (amb reial privilegi — tres patents d'invenció), per la Reial Academia de Medecina y Cirurgia llaurejat, garantisen comoditat incomparable, retenció absoluta y la curació en poc temps. Despaig de l'autor, especialista PERE RAMON: CARME, NUM. 38, PIS PRIMER, BARCELONA Demanis gratis «FARO LUMINOSO PARA LOS ENFERMOS».

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entresol, primer

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPETIQUES de BOTTA, preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterats des que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat amb ells personas que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenian de pendre banys d'aigües sulfuroses, sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NUMERO 52 cantonada al carrer de Sant Ramón).

DELINEANTS

amb BONA PRÁCTICA's necessiten. Dirigirse amb referencies a la Companyía Barcelonesa d'Electricitat.

MONTADORS ELECTRICISTES

am pràctica en els treballs de CORRENT ALTERNA's necessiten. Dirigirse amb referencies a la Companyía Barcelonesa d'Electricitat.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genros, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entresol.

APARELLS Y UTILS PERA

LLETERIES

DAVID FERRER & COMP.ª (S. EN C.)

CARRER DE CORTS, 586 --- BARCELONA

EL REUMATISME

Al dir a vostès que Catalunya es la regió espanyola més castigada y la generalitat sofreix de reuma o dolor, no haturé dit cap mentida, donc, desgraciadament, es la veritat y, naturalment, hi ha que pendre totes aquelles precaucions pera curarse, puig que sapigut es que descuidarse uns dies, es condemnarse per tota la vida.

EL T'RIVON

medicament descobert per un eminent professor que després d'alguns anys d'estudis ha lograt imposarse d'una manera tan poderosa a les malalties del reuma o dolor, que amb una sola frega d'EL TRIVON, el malalt queda alliviat de tal manera que pot considerarse curat.

Puig si els que pateixen de reuma o dolor fessin ús de tan meravellós medicameat y se prengués la molestia de llegir el prospecte que va acompanyat en cada ampolla, se convencerien que EL TRIVON es el medicament que buscaven pera curarse radicalment.

El que pateix d'alguna de les malalties que indiquem a continuació o al primer moment de presentarse un símptoma d'ellas, acudeixi al TRIVON; podrà després convencer-se que nostra indicació es merexedora d'un veritable agrament.

Reumatisme, Dolors nerviosos o Neuralgies
Mal de cap, Hemicranees (migranya), Cefalees, etc.

De venda a Barcelona: Segalà, Rambla Flors, 4; Rambla del Mitg, 17; Vda. Alsina, passatge Crédit, 4; Serra, Pelai, 9; Viladot, Rambla Catalunya, 36; Andreu, Rambla Catalunya, 66; Ferrer, Princesa, 1; Farmacia de la Creu, Escudillers, 75.

Esqueles mortuories

SE REBEN

A l'Administració fins a les deu de la nit

A l'imprempta fins a les tres de la matinada

PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

Abans d'anar a la torre compreu una capseta de ZAMPIRONI

Unic modo de poder matar els mosquits, y per lo tant, obtenir un somni tranquil

Se ven a totes les drogueries y basars. - Agents a Espanya: **J. URIACH y C.ª - Barcelona**